



Association de la Ville et des Communes
de la Région de Bruxelles-Capitale asbl

Vereniging van de Stad en de Gemeenten
van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vzw



ACTIVITEITENVERSLAG 2011

MEI 2012

INHOUD

Inleiding	p. 3
I. De Vereniging en haar beheerorganen	p. 4
De politieke actie van de Vereniging	p. 6
De vertegenwoordiging van de lokale besturen	p. 15
II. De Vereniging en haar diensten	p. 18
De studiedienst	p. 20
De mobiliteitscel	p. 23
Het forum voor duurzame ontwikkeling	p. 26
Internationale samenwerking	p. 29
Democratie en burgerschap	p. 32
De documentatiedienst	p. 34
Informatie en publicaties	p. 35
De Afdeling OCMW	p. 39
III. De Vereniging en haar partners	p. 43



Inleiding



Onze Vereniging is een Vereniging van lokale mandatarissen. Samen behartigen we de belangen en het nut van de lokale besturen, gemeenten en OCMW's. Wij bieden onze leden ook allerlei diensten aan, via onze studiedienst, de vormingen die we organiseren, onze bijdrage tot de coördinatie van de autoloze dagen en het beleid voor gemeentelijke internationale samenwerking, onze publicaties, ... Ons magazine Nieuwsbrief-Brussel, onze tweewekelijkse digitale Newsletter, onze website, de Mobiliteitsgids of de Monitor van de Duurzame Ontwikkeling zijn uiterst nuttige informatiebronnen voor ieder die belangstelling heeft voor het gemeentelijk leven.

De opleidingen die wij aanbieden voor gemeentepersoneel en -mandatarissen, zijn allemaal gratis. Eind 2012 zullen wij, net zoals zes jaar geleden, specifieke infosessies organiseren voor de nieuwe verkozenen.

Wat kenmerkend is voor de beheerorganen van onze Vereniging, is dat zij streven naar dialoog en consensus tussen vertegenwoordigers van alle democratische politieke instanties. Nederlandstaligen en Franstaligen werken er samen. Voorts zijn sommigen lid van het college van burgemeester en schepenen, terwijl anderen gemeenteraadslid zijn van de meerderheid of de oppositie, of nog anderen lid van de raad voor maatschappelijk welzijn.

De actie van onze Vereniging moet vaak op lange termijn gekaderd worden. Dat is bij voorbeeld het geval voor de initiatieven die we het voorbije jaar genomen hebben met betrekking tot het dossier van de pensioenen van het statutair personeel van gemeente en OCMW.

Dialoog is belangrijk tussen vertegenwoordigers van de Brusselse lokale besturen, maar ook met onze Vlaamse en Waalse collega's. Daarom pleegt onze Vereniging geregeld overleg met haar Vlaamse en Waalse zustervereniging om tot een gecoördineerd standpunt te komen betreffende materies die de lokale besturen aanbelangen en nog op federaal niveau behandeld worden. Die coördinatie gebeurt binnen het kader van de Vereniging van Belgische Steden en gemeenten, die in 2013 haar honderdste verjaardag mag vieren en waarvan ik momenteel voorzitter ben. Dat platform voor overleg en uitwisseling van ervaringen tussen Brusselaars, Vlamingen en Walen heeft nog steeds nut en moet absoluut behouden blijven.

Marc COOLS

Voorzitter van de Vereniging van de Stad en de Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

I. De Vereniging en haar beheerorganen

Sinds haar ontstaan op 29 oktober 1993 groepeerde de Vereniging van de Stad en de Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in de hoedanigheid van werkende leden. Nemen eveneens deel: de 19 Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn van het Gewest en de intercommunales met zetel in het Gewest, in de hoedanigheid van gewone leden.

Ledenvergadering, Raad van Bestuur en Bureau

Het is de **Algemene Vergadering** die de leden van de Raad van Bestuur benoemt, die is samengesteld uit minimum 19 en maximaal 38 bestuurders:

- 19 bestuurders worden aangesteld op voordracht van de aangesloten gemeenten, waarbij iedere gemeente over 1 zetel beschikt,
- maximum 19 gecoöpteerde bestuurders worden aangesteld om het taalkundige en politieke evenwicht binnen de Vereniging te waarborgen.

Enkel de burgemeesters, schepenen en gemeenteraadsleden van het Brussels Gewest kunnen lid worden van de Raad van Bestuur. De kandidatuur van een gemeenteraadslid is slechts ontvankelijk als het College van Burgemeester en Schepenen van de gemeente waar het raadslid zijn mandaat uitoefent, geen met reden omkleed verzet formuleert.

De vergaderingen kunnen tevens bijgewoond worden door 4 mandatarissen en 1 ambtenaar van de OCMW's, voorgedragen door de Afdeling OCMW, alsook door 4 gemeenteambtenaren, voorgesteld door hun federaties, als deskundigen met raadgevende stem. Ze moeten door de Raad van Bestuur aanvaard worden.



Na de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2006 en volgens de reeds beschreven procedure werd de Raad van Bestuur vernieuwd door de Algemene Vergadering van 20 juni 2007. De kandidaturen van de vertegenwoordigers van de Afdeling OCMW en die van de Federatie van



Gemeentesecretarissen van het Brussels Gewest werden formeel goedgekeurd door de Algemene Vergadering van 18 juni 2008.

Op 31 december 2011 zag de samenstelling van de **Raad van Bestuur** er als volgt uit:

Bestuurders

Alain ADRIAENS	Gemeenteraadslid te Elsene
Danielle CARON	Gemeenteraadslid te Sint-Lambrechts-Woluwe
Monique CASSART-SIMON	Schepen te Anderlecht
Hassan CHEGDANI	Gemeenteraadslid te Elsene
Philippe CLOSE	Schepen te Brussel
Marc COOLS	Schepen te Ukkel
René COPPENS	Schepen te Ganshoren
Marianne COURTOIS	Gemeenteraadslid te Vorst

Vanessa CUEVAS	Gemeenteraadslid te Elsene
Nadine DE BUCK	Gemeenteraadslid te Sint-Agatha-Berchem
Serge de PATOUL	Schepen te Sint-Pieters-Woluwe
Georges DE SMUL	Gemeenteraadslid te Sint-Lambrechts-Woluwe
Vincent DE WOLF	Burgemeester van Etterbeek
Philippe DEBRY	Gemeenteraadslid te Anderlecht
Jean DEMANNEZ	Burgemeester van Sint-Joost-ten-Node
Luc DENYS	Schepen te Schaarbeek
Claude DESMEDT	Schepen te Ukkel
Khadija EL HAJJAJI	Gemeenteraadslid te Sint-Jans-Molenbeek
Fatiha EL IKDIMI	Schepen te Anderlecht
Hamza FASSI-FIHRI	Schepen bij de stad Brussel (ontslagnemend)
Hervé GILLARD	Gemeenteraadslid te Ganshoren
Christophe HARDY	Gemeenteraadslid te Oudergem
Bernard IDE	Gemeenteraadslid te Sint-Lambrechts-Woluwe
Eric JASSIN	Schepen te Sint-Joost-ten-Node
Cécile JODOGNE	Schepen te Schaarbeek
Olivier MAINGAIN	Burgemeester te Sint-Lambrechts-Woluwe
Cathy MARCUS	Wvd Burgemeester, Schepen te Sint-Gillis
Françoise PERE	Gemeenteraadslid te Vorst
Walter PUTMAN	Schepen te Koekelberg
Joël RIGUELLE	Burgemeester van Sint-Agatha-Berchem
Roger SCHEEPMANS	Gemeenteraadslid te Ganshoren
Frank VAN BOCKSTAL	Schepen te Etterbeek
Bernard VAN NUFFEL	Gemeenteraadslid te Jette
Claude VANHEE	Gemeenteraadslid te Sint-Pieters-Woluwe
Rudi VERVOORT	Burgemeester van Evere
Bernadette VRIAMONT	Gemeenteraadslid te Schaarbeek
Véronique WYFFELS	Schepen te Watermaal-Bosvoorde
Hedige YIGIT	Gemeenteraadslid te Anderlecht

Deskundigen

Dirk BORREMANS	Gemeentesecretaris van Evere
Philippe BRUNELLI	Voorzitter van het OCMW van Elsene
Christian DEBATY	Gemeentesecretaris van Etterbeek
Alex ELSIER	Secretaris van het OCMW van Ukkel
Dominique DECOUX	Voorzitter van het OCMW van Sint-Agatha-Berchem
Gilbert HILDGEN	Ontvanger van Sint-Jans-Molenbeek
Jean LAURENT	OCMW-raadslid te Etterbeek
Stéphane ROBERTI	Voorzitter van het OCMW van Vorst
Philippe ROSSIGNOL	Gemeentesecretaris van Sint-Agatha-Berchem

Secretaris

Marc THOULEN	Directeur van de Vereniging van de Stad en de Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
--------------	------------------------------------------------------------------------------------------------

De Raad van Bestuur benoemt in zijn schoot een **Bureau**, dat bestaat uit maximum 9 leden, waaronder de Voorzitter en drie Ondervoorzitters.

Op 31 december 2011 zag het Bureau er dus als volgt uit.

Leden van het Bureau

	Marc COOLS	Schepen in Ukkel	Voorzitter
	Georges DE SMUL	Gemeenteraadslid in Sint-Lambrechts-Woluwe	1 ^e Ondervoorzitter
	Jean DEMANNEZ	Burgemeester van Sint-Joost-ten-Node	Ondervoorzitter
	Eric JASSIN	Schepen te Sint-Joost-ten-Node	Ondervoorzitter
	René COPPENS	Schepen te Ganshoren	
	Claude DESMEDT	Schepen te Ukkel	
	Hervé GILLARD	Gemeenteraadslid te Ganshoren	
	Bernard IDE	Gemeenteraadslid te Sint-Lambrechts-Woluwe	
	Bernadette VRIAMONT	Gemeenteraadslid te Schaarbeek	

De politieke actie van de Vereniging

Het politieke jaar van de Vereniging verliep nagenoeg volledig zonder federale regering, wat niet alleen het politieke leven op dat niveau beïnvloedde, maar ook dat van de deelgebieden omdat die besturen bij allerlei dossiers betrokken zijn. Dat vertraagde de activiteiten van de Vereniging op verschillende vlakken, maar tegelijk legde ze verhoogde waakzaamheid aan de dag om te voorkomen dat er beslissingen genomen zouden worden zonder het nodige overleg of debat vooraf.

Tijdens de drie vergaderingen van de Raad van Bestuur en de tien vergaderingen van het Bureau hebben de beheerorganen van de Vereniging de volgende dossiers bestudeerd:

- Belasting op gsm-antennes
- Gerechtelijke bijstand: het Salduz-arrest
- Werken op de weg, lawaai en hinder
- Asielzoekers
- Tarieven van elektriciteit en gas

- Werk: ordonnantie diversiteit, sociaal handvest, muziek op de werkvloer
- Begrafenis van onvermogenen, bewaring van as
- Gemeenschapswachten, preventie- en veiligheidscontracten
- Gemeentelijke Holding
- Ongezonde woningen, woningen op verdiepingen
- Lokale mandatarissen, strafrechtelijke aansprakelijkheid
- ESR95-normen, stabiliteitspact
- Biometrische paspoorten, vereenvoudiging van de burgerlijke stand
- Pensioenen van statutairen, pensioenen van contractanten
- Gewestelijk plan voor duurzame ontwikkeling
- Grootstedenbeleid
- Politie: de Copernicushervorming
- Taakverdeling Gewest-gemeenten
- Staatsveiligheid
- Vervuilde bodem
- Openbaar vervoer: relaties tussen MIVB, gemeenten en Gewest

Tallose initiatieven van de Vereniging, alleen of in overleg

De voorvermelde dossiers werden permanent gevolgd in nauwe synergie met de diensten van de Vereniging en als het gaat om federale dossiers, in de mate van het mogelijke in samenwerking met de Vlaamse en Waalse zustervereniging.

Een greep uit de meest markante acties in de behandeling van deze dossiers:

- 23 januari: brief aan federaal minister van Justitie Stefaan De Clerck, om te wijzen op de onjuiste voorstelling van de rol van de lokale besturen op het colloquium "Staatsveiligheid begint bij een sterk lokaal bestuur"
- 8 februari: brief aan de directeur-generaal van Leefmilieu Brussel Jean-Pierre Hannequart, met het standpunt van de Vereniging over het voorontwerp van besluit van de Brusselse regering betreffende de strijd tegen lawaai en trillingen wegens werken
- 2 maart: brief aan staatssecretaris voor huisvesting Christos Doulkeridis, met het standpunt van de Vereniging betreffende de herziening van de huisvestingscode op het vlak van de normen inzake veiligheid, salubriteit en uitrusting van woningen
- 14 maart: overleg van de verenigingen met federaal minister van Binnenlandse Zaken Annemie Turtelboom, ivm de opleiding van de gemeenschapswachten, de hervorming van de financiering van de politie en de toekenning van de Copernicuspremie
- 31 maart: brief aan de commissie interne aangelegenheden van het Brussels Parlement, met het standpunt van de Vereniging ivm het voorstel van ordonnantie betreffende de kosten van lijkbezorging van onvermogenen
- 1 april: brief aan Brussels minister-president Charles Picqué, betr. de bewaring thuis van asse van overledenen, met de vraag om precisering van de reikwijdte van de ordonnantie van 3 februari 2011 tot wijziging van de wet van 20 juli 1971
- 4 april: brief aan federaal minister van Justitie Stefaan De Clerck, federaal minister van Binnenlandse Zaken Annemie Turtelboom en Brussels minister-president Charles Picqué, betr. de moeilijkheden bij de toepassing van het Salduz-arrest
- 4 mei: brief aan Yves Roger, voorzitter van het beheercomité van de RSZ-PPO, tot ondersteuning van de hervorming van het pensioenstelsel van de statutaire ambtenaren en met de vraag de jaarlijkse stijging van de basisbijdrage tot in 2016 te beperken tot 2 %
- 11 mei: brief aan Brussels minister-president Charles Picqué, met de vraag om compensatie voor het verlies aan dividend van de Gemeentelijke Holding en om tussenkomst ten aanzien van de federale overheid ter verlichting van de lasten die voortvloeien uit het engagement in Astrid,
- 25 mei: uiteenzetting van Magali Verdonck, hoogleraar aan de universitaire faculteiten Saint-Louis, die de studie "Zijn de Brusselse gemeenten spilziek?" van Brussels Studies kwam voorstellen

- 26 mei: persbericht ivm de verdeling van taken en middelen onder gemeenten en Gewest, naar aanleiding van de studie “Zijn de Brusselse gemeenten spilziek?”, waarbij veeleer hun gebrek aan middelen dan hun overdreven uitgaven belicht werd
- 7 juni: gemeenschappelijke brief van de Verenigingen aan de beperkte ministerraad, ivm de nood aan wijziging van de wet van 21 maart 1991 teneinde de mogelijkheid te creëren om de operatoren van mobiele telefonie te kunnen belasten
- 15 juni: uiteenzetting van administrateur directeur-generaal van de MIVB Alain Flausch, op de Algemene Vergadering van de Vereniging, ivm het openbaar vervoer, de betrekkingen tussen de MIVB, gemeenten en het Gewest
- 16 juni: persbericht om de vele blokkeringen aan te klagen die toe te schrijven zijn aan het gebrek aan volwaardige federale regering en ook om te vragen dat de Verenigingen betrokken zouden worden bij de onderhandelingen
- 7 september: gemeenschappelijke brief van de Verenigingen aan de formateur en aan de federale regering, om het kader van de besprekingen ivm de hervorming van de pensioenen van het gemeentelijk statutair personeel uit te breiden tot het luik “uitgaven”
- 9 september: persbericht waarin de Vereniging vraagt de hervorming van het pensioenstelsel van het statutair gemeentepersoneel uit te breiden tot het luik “uitgaven”
- 10 oktober: gemeenschappelijke brief van de Verenigingen aan de eerste minister en aan de betrokken federale ministers, om te protesteren tegen de plannen van de CREG om de energieprijs te verlagen en de vergoeding van het door de gemeenten geïnvesteerde kapitaal te beperken
- 12 oktober: persbericht over de Gemeentelijke Holding, om te vragen dat het Gewest – dat de gemeenten aangemoedigd had om deel te nemen aan de kapitaalsverhoging in 2009 – de lokale besturen zou helpen en om het gebrek aan transparantie in het beheer van de Holding aan te klagen
- 7 november: gemeenschappelijke brief van de Verenigingen aan federaal minister van Binnenlandse Zaken Annemie Turtelboom, ivm de toepassing van het Salduz-arrest, de problematiek van de pensioenen voor de lokale politie en de continuïteit van de preventie- en veiligheidsplannen
- 15 november: brief aan de gemeenten die nog niet bij de RSZPPO aangesloten zijn voor hun statutairen, om hen op de hoogte te stellen van de termijnen en de procedure om de ambtshalve aansluiting te weigeren als ze dat wensen
- 16 november: uiteenzetting van Benoît Périlleux, vertegenwoordiger van de Brusselse minister-president Charles Picqué, over het gewestelijk plan voor duurzame ontwikkeling, debat ivm de betrokkenheid van de gemeenten bij de opstelling en uitwerking van het plan
- 17 november: persbericht over het verslag van de Hoge Raad voor Financiën, waarin de cijfers weerlegd worden dat de lokale sector verantwoordelijk is voor 1,4 miljard euro in het tekort van het land en gewezen wordt op de bijkomende inspanning die hun gevraagd zou worden in het kader van het stabiliteitspact
- 28 november: gemeenschappelijke brief van de Vereniging aan de formateur met de vraag de hervormingen aan het pensioenstelsel van de statutairen te verruimen tot het onderdeel “uitgaven”
- 21 december: brief aan de Brusselse gemeenten met de analyse van de Vereniging ivm een eventuele rechtsvordering met betrekking tot het faillissement van de Gemeentelijke Holding

De politieke actie van de Vereniging is een langetermijnopdracht, die over verschillende werkjaren gespreid kan liggen. Voor 2011 vestigen wij de aandacht op enkele successen die acties bekronen die vaak de jaren voordien op touw gezet werden, maar ook op het feit dat verschillende acties dit jaar niet afgerond werden, terwijl – en op het ogenblik dat we dit schrijven hebben we daar reeds het bewijs van – hun resultaten in het volgende verslag zullen komen. De resultaten die bereikt werden zonder volwaardige federale regering, hebben veeleer betrekking op voorlopige of dilatoire maatregelen dan structurele hervormingen: enkele verdienen een medaille, maar andere krijgen een troostprijs ...



Eind 2010 had onze Vereniging de federale minister van Pensioenen Michel Daerden nogmaals gewezen op de voornaamste bekommernissen van de Brusselse gemeenten en OCMW's in het dossier van de **pensioenen van hun statutair personeel**, met name de nood aan mechanismen voor responsabilisering in het vooruitzicht van een veralgemeende aansluiting bij de RSZPPO, zonder er voor te pleiten die verplicht te maken. Ze vroeg ook om het behoud van haar huidige functies in het egalisatiefonds, de terugschroefing van de verschillen inzake bijdrage tussen de verschillende pools met het oog op de vergemakkelijking van een eventuele fusie, alsook een billijke behandeling voor de gemeenten van de pensioenen van de politie.

Dat initiatief heeft vruchten afgeworpen. Zo zuivert een KB van 8 juli de tekorten 2008 en 2009 van pool 2 via het gedeeltelijke gebruik van het egalisatiefonds, dat ook de mogelijkheid zal bieden de tekorten 2010 en 2011 van dezelfde pool aan te zuiveren aan de hand van andere reserves. Er werd ook beslist het technisch comité "pensioenen" binnen de RSZPPO, waaraan onze Vereniging deelnam, te heractiveren: de werkzaamheden werden hernomen en er werden op basis van zeer open hypothesen verschillende simulaties gemaakt, wat eind april tot een reeks voorstellen geleid heeft.

Het project werd nog wat bijgestuurd door de ministerraad en de wet tot hervorming van de pensioenregeling van het statutair gemeentepersoneel werd goedgekeurd op 24 oktober. De hervorming beoogt een duurzame financiering van het stelsel, om de jaarlijkse uitgaven te kunnen dekken zonder tekorten te veroorzaken, waarbij voorwaarden en recht op pensioen ongewijzigd blijven. Het concretiseert wat naar voren kwam uit het technisch overleg waaraan de verenigingen deelgenomen hadden en waarover onze Vereniging globaal tevreden was: samensmelting op termijn van de pools om de evolutie af te vlakken, herbestemming van de reserves om de overgang te vergemakkelijken, evenwicht tussen solidariteits- en responsabiliteitsbijdrage, betere voorspelbaarheid van de bijdragepercentages en op korte termijn de beperking van de jaarlijkse stijging van het basispercentage tot 2 %. Om tot 2016 te kunnen volhouden.

De hervorming is niet slecht voor onze gemeenten, maar toch zijn er enkele negatieve effecten. De meeste van onze aangesloten gemeenten zullen bijdragen moeten betalen bovenop de basisbijdragen en de gemeenten die besloten hebben niet bij het systeem aan te sluiten, zullen ook een aanzienlijke stijging van de bijdragen van hun politiepersoneel moeten dragen. Last but not least, het binnen de perken houden van de pensioenuitgaven werd eerst niet in de besprekingen opgenomen, maar onze Verenigingen hebben dat opnieuw aangekaart. Als er niets aan gedaan wordt, zal het dossier opnieuw op tafel komen in 2016.



Als gevolg van een rechtszaak van Sypol tegen de Staat om de betaling te vragen van de **Copernicuspremie voor de politie**, had minister van Binnenlandse Zaken Annemie Turtelboom verklaard dat de zones de premie en achterstallige bedragen dienden te betalen. De Vereniging had haar in een brief aangeraden daartegen in beroep te gaan, zonder te wachten tot er andere vorderingen ingediend zouden worden, en heeft daartoe een argumentering op papier gezet om de standpunten te staven.

Toen het vonnis nog niet betekend was door de eiser, had de minister de vakbonden reeds gemeld dat ze in voorkomend geval in beroep zou gaan.

Er kwamen steeds meer vorderingen, zowel met betrekking tot de federale overheid als de meeste politiezones, en uiteindelijk heeft de minister beslist in beroep te gaan tegen het eerste vonnis, maar er zal voor mei 2012 geen beslissing vallen in deze zaak. Die zal minstens een opschortend effect hebben, wat welkom zal zijn gezien de grootte van de bedragen die hier op het spel staan. De Vereniging is van oordeel dat de kansen op succes van dit beroep reëel zijn, terwijl een doortastender initiatief heel wat schade had kunnen voorkomen.



Eind 2010 had de Vereniging gewezen op de **gevolgen van het Salduz-arrest**, waarin bijstand voorzien wordt van een advocaat van bij het eerste verhoor van een verdachte, in plaats van gerechtelijke bijstand gedurende de hele procedure. De Vereniging is verheugd over dit initiatief, dat de rechten van de verdediging bekrachtigt, maar vestigde de aandacht op de gevolgen van dit arrest op het werk van de politiezones, op het vlak van personeel, vorming en lokalen en dus ook financiën.

Het leek niet te laat om te vragen verduidelijking te geven in een omzendbrief van de procureur des Konings, gekoppeld aan de nodige vorming voor de agenten van de politiezones. Dat werd uitgelegd in brieven aan de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken. Deze laatste heeft geantwoord dat er nog heel wat punten geregeld moesten worden. Er werd een eerste analyse gemaakt van de impact, waaruit problemen naar voren komen op het vlak van vorming, infrastructuur, informatica en veiligheid, wat kosten zal teweegbrengen. Zij verzekerde dat ze meer duidelijkheid wil in deze plannen voordat erin voortgegaan wordt, en preciseerde dat er op interdepartementaal niveau reeds geld voor uitgetrokken is. Op het ogenblik dat we dit schrijven, zou de ministerraad dat bedrag op 2 miljoen euro vastgelegd hebben.



Eind 2010 had de Vereniging aan minister van Binnenlandse Zaken Annemie Turtelboom de conclusies meegedeeld van de rondetafel die op 25 november gewijd werd aan de **gemeenschapswachten**. Er werd gewezen op de onzekerheid van hun statuut, wat de efficiëntie van het beleid in het gedrang brengt, want de wet van 15 mei 2007 legt zich enkel toe op hun functie.

Wat de financiering betreft, stipte de Vereniging aan dat de strategische veiligheids- en preventieplannen, die aanvankelijk voor een duur van 4 jaar voorzien waren, slechts tot 30 juni verlengd zouden worden. Maar stabiliteit in de tijd is noodzakelijk als men een integraal en geïntegreerd lokaal preventiebeleid wil kunnen voeren.

Voortaan moeten alle gemeenschapswachten – ook degene die reeds in dienst zijn – een vorming volgen, wat absoluut essentieel is. De kostprijs van die vorming lijkt vrij hoog, maar zou niet op de gemeenten mogen terechtkomen.

In haar antwoord van 3 maart bevestigt de minister de verlenging van de veiligheids- en preventiecontracten tot het einde van het jaar, wat het probleem van de continuïteit van de contracten voorlopig uitstelt. Tijdens de ontmoeting met onze verenigingen op 14 maart had ze bevestigd dat de opleiding van de federale gemeenschapswachten binnenkort ten laste van het federaal niveau zou komen, wat goed nieuws is voor de tussenkomst in de vorming die het Gewest intussen uitgebreid had tot alle betrokkenen. Die belofte heeft geleid tot het ministerieel besluit van 28 oktober 2011 dat de steden en gemeenten financiële bijstand toekent voor de basisopleiding van de gemeenschapswachten.



Sinds enkele jaren is de Vereniging begaan met de continuïteit van het **grootstedenbeleid**. Het is een aanzienlijk probleem, want het gaat om 67 miljoen euro, waarvan 24,5 % voor de Brusselse gemeenten. De Vereniging had meermaals contact opgenomen met federaal minister voor Grootstedenbeleid Michel Daerden, om de continuïteit van de globale financiering te vragen maar ook van de individuele contracten: die actie heeft bijgedragen tot de redding van de globale envelop, zonder evenwel individuele onderbrekingen te kunnen voorkomen.

Aangezien de nodige financiële middelen bij de federale overheid aanwezig waren en er financiële engagementen aangegaan waren tot eind 2011, stelde de Vereniging dat de verlenging van de contracten tot eind 2011 perfect paste in het kader van de prerogatieven van een regering van lopende zaken. De Vereniging vroeg overigens een stabiel kader om te kunnen werken aan coherente projecten met stabiel en gemotiveerd personeel. Ze heeft jammer genoeg slechts een semestriële vernieuwing kunnen verkrijgen en enkel voor de lopende contracten.

Sindsdien is de problematiek nog moeilijker geworden, omdat het in de institutionele hervormingen opgenomen werd, en nog dichterbij ons, in het begrotingsbeleid. In dat opzicht heeft de Vereniging duidelijk een standpunt ingenomen voor een overdracht van de bevoegdheid naar de Gewesten op voorwaarde dat de overeenkomstige middelen eraan gekoppeld worden.



Op vraag van de commissie interne aangelegenheden van het Brussels Parlement heeft de Vereniging haar opmerkingen opgelijst betreffende het voorstel van ordonnantie tot wijziging van de wet van 20 juli 1971 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, met het oog op de **tenlasteneming van de begrafeniskosten van onvermogenen**.

In haar brief onderstreepte ze dat de tekst een materie verduidelijkt die totnogtoe niet uitdrukkelijk geregeld was in de wet op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, en dat de inschrijving in de registers voortaan het eerste objectief criterium vormt volgens hetwelk de kosten door de gemeente gedragen zouden worden, en de plaats van overlijden slechts meespeelt indien die inschrijving er niet is. Wat de keuze betreft om een definitie van de onvermogene vast te leggen bij verwijzing naar de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, vindt ze dat ook al is het niet de enige, deze aanpak toch een eerste middel was om de huidige juridische leemte te vullen. Op globaal vlak wees ze op de nood aan een samenwerkingsovereenkomst tussen Gewesten om de coherentie van de materie te garanderen, waarbij ze opmerkte dat de afsluiting van zo'n akkoord vergemakkelijkt zou worden als de verschillende regelgevingen overeenkomen.

De Vereniging voegde daar nog een opmerking aan toe, nl. het feit dat de bewijslast verdergaat dan de voorgestelde amendementstekst om het begrip begrafeniskosten nader te definiëren; ze wees erop dat de gemeenten hun volledige beslissingsbevoegdheid moeten behouden aangaande de reikwijdte van hun tussenkomst buiten wat er in de tekst vastgelegd is.

De Vereniging is verheugd dat op 7 april bleek dat de commissie alle opmerkingen in aanmerking genomen heeft.



Op 15 december velde het Grondwettelijk Hof een arrest dat de gemeenten toelaat **belastingen te heffen op gsm-antennes, masten en pylonen**, waarmee het een antwoord levert op de eindeloze geschillen sinds jaren tussen gemeenten en operatoren voor mobiele telefonie. Die laatste verwezen stelselmatig naar artikel 97 en 98 van de wet van 21 maart 1991 tot hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, krachtens dewelke zij vrijgesteld zouden zijn van gemeentelijke heffingen op antennes, masten en pylonen voor mobiele telefonie.

Terwijl de recente rechtspraak van de Raad van State de gemeentebelastingen gunstig gezind leek, volgde de gerechtelijke rechter constant de argumenten van de operatoren. In die tegenstrijdige situatie werd er een wetsvoorstel ingediend. In het bijhorende advies had de afdeling wetgeving van de Raad van State aanbevolen een interpretatieve wet uit te vaardigen die de gemeentebelastingen zou valideren.

Naar aanleiding van een veroordeling van een gemeente (Flexhe-le-Haut-Clocher) stelde het Luikse hof van beroep een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof om te weten of de wet van 1991, geïnterpreteerd als een verbod op gemeentebelastingen inzake antennes, de in de Grondwet vastgelegde gemeentelijke autonomie niet schendt.

Het Hof vernietigt de betwiste artikelen van de wet van 1991 niet, maar bevestigt dat ze niet beschouwd kunnen worden als een verbod voor de gemeenten om belastingen te heffen op de activiteiten van operatoren die op het grondgebied van de gemeente zichtbaar zijn door de aanwezigheid van daartoe bestemde zendmasten of antennes.

Onze Vereniging had deze problematiek vroeger reeds aangekaart bij de federale regering en parlement. Om de conclusies van dit arrest van het Hof zo goed mogelijk te gebruiken werd een groep gemeentelijke deskundigen samengesteld om een model van belastingreglement op te stellen dat de risico's op geschillen minimaliseert.



Om de openstelling van de **energiemarkt** in België te vergemakkelijken werden de gemeenten aangemoedigd om een actieve rol te spelen in de scheiding van de activiteiten van productie, verkoop van energie en beheer van netwerken, de zogenaamde "Unbundling". Diezelfde gemeenten werden aangemoedigd om verantwoordelijkheid op te nemen in het operationele beheer van de distributienetwerken in de gewezen gemengde sector, ondermeer met de creatie van Sibelga-BNO. Aangezien er geen federale overheidsinstantie of kandidaat-privé-investeerders was, werden die aangezet om geleidelijk de participatie van Electrabel over te kopen in het transport en de distributie, tegen een prijs die vastgelegd werd in functie van de methodes van valorisering en regulering vastgelegd door de CREG zelf.

De CREG wou de energiekosten verlagen door de beheerders van distributienetwerken drastisch te reguleren, omdat ze de producenten en de leveranciers niet durfden aanpakken. Die regulering zou een daling teweegbrengen van de vergoeding van de door de gemeenten in deze netwerk geïnvesteerde kapitalen, terwijl de door de liberalisering van de energie reeds beknotte dividenden, door een verlaging van de tarieven nog zouden dalen, tot een symbolisch niveau.

Bovendien zou deze nieuwe methode retroactieve effecten hebben op de reeds vastgelegde tarieven voor de periode 2009–2012, wat onaanvaardbaar is, en op de tarieven voor de periode 2013–2017, wat nog erger is omdat de gewestelijke regulator Bugel de bevoegdheid van de CREG in 2014 zou erven als de regionalisering doorgevoerd wordt.

Samen met haar Vlaamse en Waalse zustervereniging had de Vereniging haar kritiek op de plannen van de CREG bekendgemaakt aan de formateur, de eerste minister en de betrokken ministers. Die druk heeft blijkbaar effect gehad, want de plannen werden intussen bevroren, wat tijd gaf om na te denken, met de regering, over een voor de gemeenten aanvaardbaar compromis.



Onze Vereniging had aan het Brussels Gewest gevraagd net zoals het Waals Gewest een compensatie toe te kennen voor het gedeeltelijke verlies aan dividend van de **Gemeentelijke Holding**, met het argument dat de gemeenten aangemoedigd geweest waren om mee te werken aan de kapitaalsverhoging van Dexia, waarbij sommige zelfs schulden gemaakt hebben om dat te kunnen doen.

In dat kader leek de redding van de Holding noodzakelijk en de Vereniging vroeg aan de federale overheid en aan de Gewesten om de nodige maatregelen te nemen om de kapitaalsinbreng van de gemeenten in Dexia via de Holding te vrijwaren. Zij stelde dat als er niets ondernomen werd, het verlies voor de Brusselse gemeenten meer dan 120 miljoen euro zou bedragen, een cijfer dat intussen nog beïnvloed is door het verlies van de indirecte participatie in Dexia, die volledig zal zijn bij de aangekondigde ontbinding van de Holding.

Sindsdien hadden wij vernomen dat het Gewest beslist had in de engagementen van de saneringsplannen van de gemeenten de verliezen te neutraliseren die toe te schrijven zijn aan het wegvallen van het dividend van de Holding, en aan de gemeenten de intresten terug te betalen die het Gewest ontvangen heeft via de aan de Holding toegekende waarborg. Ondanks het feit dat het Gewest zelf verlies geleden heeft door de uitoefening van die waarborg, werd daartoe op 24 november een bedrag van 26,1 miljoen uitgetrokken voor 2011. Die ingreep lijkt jammer genoeg eenmalig.

Die ontwikkelingen tonen aan dat de acties vaak over verschillende jaren gespreid moeten worden en dat de ondernomen stappen niet noodzakelijk onmiddellijk geëvalueerd kunnen worden. Om de

belangen van de gemeenten te behartigen volstaat het dus niet snel te reageren op dringende situaties, maar ook een proactieve houding aan te nemen. Dat is de betekenis van de hierboven beschreven acties van de Vereniging, om het memorandum van de gemeentelijke eisen te volgen, zowel op federaal als gewest- en gemeenschapsvlak, de problematiek van de optimale verdeling van taken onder gemeenten en Gewest, de hervorming van de normen voor de financiering van de politiezones of de toepassing van de ESR95-normen in het kader van het stabiliteitspact.

Positionering op federaal, Europees en wereldniveau

Een andere conclusie die we kunnen trekken, is dat gemeenschappelijke acties duidelijk doeltreffender zijn dan afzonderlijke, a fortiori als ze verschillende doelstellingen nastreven.

In dat kader wijzen we op het feit dat de Brusselse Vereniging op 30 juni het voorzitterschap van de **Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten (VBSG)** op zich nam voor een periode van twee jaar. Daarna zal de fakkel doorgegeven worden aan de Vlaamse zustervereniging. Dit mandaat behelst de organisatie van de werking van de organen van de VBSG, maar ook de coördinatie van de politieke acties van de drie regionale verenigingen die er deel van uitmaken. De federale voorzitter is momenteel de voorzitter van de Brusselse Vereniging en de federale secretaris is diens directeur. Die positie biedt de mogelijkheid, maar ook de specifieke verantwoordelijkheid, om aan te tonen dat de werking van deze structuur en het federaal overleg efficiënte instrumenten blijven om de eisen van de regionale Verenigingen tot een goed einde te brengen.

Het internationaal niveau tot slot is een dimensie waarin het politieke niveau rechtstreeks geëngageerd is. In de eerste plaats in de instanties van de **Raad van Europese Gemeenten en Regio's (REGR)**, de Europese koepel van de verenigingen van gemeenten en regio's. De REGR is aanwezig in 40 landen, waaronder het onze, en voert bij de Europese Unie en de Raad van Europa actie met betrekking tot de ontwikkeling van de instellingen ten gunste van de lokale en regionale besturen, waarbij het de waarden van lokale democratie en autonomie hoog in het vaandel draagt.

Het feit dat de 60^e verjaardag in Brussel afgerond wordt, is geen toeval: de REGR werd op 28 januari 1951 opgericht in Genève, maar werd van meet af aan gedragen door de Belgische gemeenten. Het feit dat de internationale vereniging van steden in 1913 gecreëerd werd in België, getuigt ook duidelijk van de internationalistische traditie van onze lokale besturen.

Aangezien onze Vereniging momenteel het voorzitterschap uitoefent van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten, stond ze op de eerste lijn voor de organisatie van de 60^e verjaardag van de REGR, die afgesloten werd in Brussel op 12 en 13 december 2011. Daarbij kon zij rekenen op een nauwe samenwerking met haar zusterverenigingen en de REGR, naast de gewaardeerde financiële ondersteuning vanwege Dexia Bank België en het Brussels Gewest.

Het eerste sterke moment van de 60^e verjaardag was een publiek debat rond Europees bestuur en de participatie van de lokale besturen, een belangrijke uitdaging in deze tijden van economische crisis. Het werd een boeiende ontmoeting, met een prestigieus panel van sprekers, onder wie Commissievoorzitter Jose-Manuel Barroso en de Voorzitter van het Comité van de Regio's Mercedes Bresso. Het verliep achter gesloten deuren: de vijfhonderd zitjes van het Karel de Grote gebouw waren voorbehouden, en ook de Brusselaars verschenen op het appèl.

In deze moeilijke tijden willen de lokale besturen hun stem laten horen. Zij vestigen daarbij de aandacht op drie zaken. Zij zijn vastberaden om niet het leeuwendeel of het hele gewicht van de crisis te moeten dragen. Integendeel, zij willen één van de grote hefboomen zijn voor de heropleving: hoge impact op de investeringen en de tewerkstelling, beperkte impact op de schuld. De tweede boodschap stelt dat ze erkend moeten worden als volwaardige partners van het Europees beleid. Het economisch bestuur van de Unie hervormen zonder er de territoria bij te betrekken, is tot mislukken gedoemd. Tot slot zijn de lokale besturen door hun nabijheid tot de bevolking een onmisbare schakel voor de hertekening van Europa als 'ruimte voor de burger'.

Onze Vereniging was niet alleen actief in de relationele en logistieke aspecten van dit grootse evenement, in het bijzonder voor de organisatie van het Directiecomité van de REGR en het sociale deel van de ontmoeting, maar leverde ook een inhoudelijke bijdrage aan de debatten.

Het tweede sterke moment was het panelgesprek met de voorzitters van onze drie verenigingen van lokale besturen, onder het voorzitterschap van Annemarie Jorritsma, gewezen Nederlands minister van Binnenlandse Zaken. De spots werden er gericht op de Belgische ervaringen inzake governance. Onze Vereniging belichtte daarbij de administratieve vereenvoudiging: onze voorzitter Marc Cools gaf een schets van de eigen structuur van Brussel en reikte tips aan om met dergelijke complexe zaken om te gaan.

Tot slot mag onze Vereniging trots zijn dat in Brussel het akkoord ondertekend werd waarin de toekomstlijnen van de REGR vastgelegd werden. In dat kader was immers reeds lang een intern debat aan de gang tussen aanhangers van lobbying ten aanzien van de Commissie, in het kader van het Europees beleid, en voorstanders van de ontwikkeling van de uitwisselingen tussen leden, in het bijzonder op het vlak van democratie en governance. Het compromis dat in Brussel bereikt werd, bekrachtigt dat het ene geen voorrang mag krijgen op het andere, maar dat er naar een evenwicht en complementariteit tussen beide polen gestreefd moet worden. De tekst legt het kader vast van een toekomstige reorganisatie van de activiteiten van de REGR, die besparingen zal opleveren maar ook een betere zichtbaarheid. Voor de vergadering in Brussel heeft onze Vereniging haar steentje bijgedragen tot de vormgeving van de basis van een dergelijk compromis.

We stippen ook aan dat onze Vereniging aanwezig is in de instanties van **United Cities and Local Governments (UCLG)**, de wereldkoepel van de verenigingen van lokale besturen waar de REGR deel van uitmaakt, op niveau van de wereldraad en het uitvoerend bureau.

Dit engagement zou niet volledig zijn als we niet het engagement vermelden van de Vereniging in het werk van het Congres van de lokale en regionale besturen, een paneuropese politieke assemblee bestaande uit 636 verkozenen (gewestelijke mandatarissen en gemeenteraadsleden, burgemeesters en regionale presidenten) die meer dan 200.000 collectiviteiten vertegenwoordigen uit 47 Europese landen die lid zijn van de **Raad van Europa**.

Diens opdracht is de bevordering van de democratie, de verbetering van het lokaal en regionaal bestuur en de versterking van de autonomie van de collectiviteiten. Het Congres moedigt decentralisering en regionalisering aan en ook grensoverschrijdende samenwerking tussen steden en regio's, en waakt in het bijzonder over de toepassing van de principes die vastgelegd zijn in het Europees handvest van de lokale autonomie.

Het verricht regelmatig monitorings in iedere lidstaat om de uitvoering van het Europees handvest van de lokale autonomie te beoordelen. Het Congres verwerkt de conclusies daarvan in verslagen en keurt aanbevelingen goed die de regeringen moeten volgen, en ook resoluties met het oog op de verbetering van het bestuur.

In 2010 had het Congres een eerste evaluatie verricht van de situatie van de lokale en regionale democratie in Oostenrijk sinds de goedkeuring van het Europees handvest van de lokale democratie door dat land in 1987. Het rapport dat achteraf opgesteld werd, was gekoppeld aan een aanbeveling en werd op 24 maart goedgekeurd op de 20^e zitting van het Congres in Straatsburg.

De verslaggevers Irène Loizidou en Marc Cools bleken tevreden over de lokale democratie in haar geheel en het feit dat de Oostenrijkse lokale besturen hun bevoegdheden krijgen van de Federatie en/of de Länder, volgens een systeem dat globaal strookt met de normen uit het Europees handvest van de lokale autonomie. Ze wezen ook op het specifieke "coöperatieve" in het

Oostenrijkse federale stelsel, dat gericht is op consensus: dat "coöperatieve federalisme", hoewel meestal informeel, is sterk ontwikkeld en blijkt doeltreffend.

De verslaggevers waren minder tevreden over de herstructurering van het Oostenrijkse federale stelsel die reeds lang gepland is. Het Congres vindt het nauwe toezicht op de lokale overheden door de federale overheid verontrustend, met name wat de administratieve en fiscale autonomie betreft. Marc Cools stelde dat de fiscale autonomie van de Oostenrijkse gemeenten en Länder te beperkt is om echte beslissingvrijheid te laten. De gemeenten beschikken over zeer weinig ruimte wat de lokale belastingen betreft en het aandeel van de eigen belastingopbrengst in de totale ontvangsten is relatief laag.

Om de situatie te verbeteren vraagt het Congres aan de Oostenrijkse regering dus om een algemene hervorming van het federale systeem door te voeren, de bevoegdheden te verduidelijken en in het bijzonder de positie van de lokale overheden op financieel vlak te versterken. In de praktijk zou dit vertaald moeten worden in de juridische verplichting om de Vereniging van de Oostenrijkse steden en de Vereniging van Oostenrijkse gemeenten te raadplegen voordat de wet betreffende de financiële perequatie uitgewerkt wordt. Wat de situatie van de burgemeesters betreft, stelt het Congres voor hun sociale bescherming te verbeteren, met name hun pensioen- en werkloosheidsstelsel.

Sindsdien zijn er wel al verbeteringen doorgevoerd. Er wordt nu nog hetzelfde verwacht van de monitoring van de lokale democratie in België, die aangekondigd is voor 2013.

We stippen ook aan dat onder impuls van Karl-Heinz Lambertz, minister-president van de Duitse Gemeenschap en voorzitter van de Belgische delegatie in het Congres, deze laatste regelmatig samenkomt in de zetel van de Vereniging, die er het secretariaat van doet. Het doel van die ontmoetingen is ook contact te onderhouden met de andere instanties van de Raad van Europa, met het oog op meer coherentie en synergie. Zo heeft de delegatie in 2011 een ontmoeting gehad met de Belgische delegaties in het Comité voor de lokale en regionale democratie en in de parlementaire assemblee van de Raad van Europa.

De vertegenwoordiging van de lokale besturen

De Vereniging vertegenwoordigt de Brusselse lokale overheden in heel wat instanties op gewestelijk, communautair, federaal of internationaal niveau. Deze vertegenwoordiging wordt verzekerd door gemeentemandarissen, die meestal deel uitmaken van de raad van bestuur, door de directie of door personeelsleden van de studiedienst van de Vereniging, als het technische karakter van de werkzaamheden hun aanwezigheid vereist. In de loop van het voorbije jaar werd aan de Vereniging gevraagd om nieuwe vertegenwoordigingen waar te nemen, die andere compenseren die in de tussentijd voorbijgestreefd waren. Zo steeg het aantal instanties waarin de Vereniging de lokale besturen vertegenwoordigt, tot meer dan 130. Op 31 december was de situatie als volgt.

Op gewestelijk en bicommunautair niveau

- Gewestelijk School voor Openbaar Bestuur – Algemene vergadering – Raad van bestuur – Wetenschappelijk College – Commissie Gemeenten – Commissie OCMW
- Gewestelijke Ontwikkelingscommissie
- Gewestelijke commissie mobiliteit
- Begeleidingscomité missie mobiliteit
- Begeleidingscomité autoloze zondag – contactgroep politie – werkgroep doorgangsbewijzen – werkgroep communicatie
- Begeleidingscomité met het oog op de goedkeuring van de gemeentelijke mobiliteitsplannen

- Gouverneur van het administratief arrondissement Brussel–Hoofdstad – Politieplatform Verkeersveiligheid
- Raad voor het Leefmilieu
- Mobiel Brussel – Werken op de openbare weg: werkgroepen Ordonnantie 5/3/1998, programma en overeenkomsten IRISCOM – goede praktijkvoorbeelden – beheercomité Villo – aanpak gestolen fietsen
- Mobiel Brussel: beheerscomité Villo
- Adviesraad voor de Huisvesting
- GSSO – Opvolgingscomité voor de wijkatlas
- Actiris – Territoriaal Werkgelegenheidspact – Plenaire commissie – transversale groep – technische commissie diversiteitsbeleid – begeleidingscomité
- Overlegplatform voor de sociale economie
- Adviescommissie voor opleiding, tewerkstelling en onderwijs – diensten aan bejaarden, gezinshulp, diensten voor maatschappelijke dienstverlening
- Leefmilieu–Brussel – strijd tegen geluidshinder: begeleidingscomités buurtlawaai en wegenlawaai – Raad van de Gebruikers van Elektriciteit en Gas
- Forum voor duurzame ontwikkeling – Begeleidingscomité
- Lokale Agenda 21 – Begeleidingscomité
- Eco–Iris: vergadering van de stakeholders
- Facilitator stedenbouw: begeleidingscomité
- Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie – Adviesraad gezondheid en bijstand aan personen
- Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: Buitenlandse betrekkingen – Cordirelex
- Comité C: technische groep "hervorming van het sociaal handvest"
- Gewestelijke commissie voor de nieuwe gemeentelijke boekhouding
- Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: gewestelijk technisch comité voor statistiek
- Begeleidingscomité voor de opstelling van het gewestelijk parkeerplan
- Taskforce dienstenrichtlijn
- Werk- en informatiegroep: overheidsopdrachten – intergemeentelijke samenwerking (WIG OO BSL)
- Project intergemeentelijke samenwerking – werkgroep subsidies

Op gemeenschapsniveau

- Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap – Raad van bestuur – Overlegcomité
- Conseil de l'Enseignement des Communes et des Provinces – Raad van Bestuur
- Gemeenschapsraad Aide à la Jeunesse
- Vlaamse Gemeenschapscommissie – advieswerkgroep "Opleiding tot Werken"
- Burger, Bestuur en Beleid – Redactiecomité
- Conseil Wallonie–Bruxelles de la Coopération internationale
- Communauté française Wallonie–Bruxelles: Conseil général des Politiques culturelles – observatoire de la Politique culturelle – Commission des Centres culturels
- Communauté française Wallonie–Bruxelles, Office de la Naissance et de l'Enfance – Commission d'avis sur les centres de vacances – Commission d'agrément accueil temps libre – Unité de concertation sur la promotion de la santé cardiovasculaire
- Unité de concertation sur la promotion de la santé vasculaire au niveau local

Op federaal niveau

- Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten – Algemene Vergadering – Raad van Bestuur – Directieraad – Federaal comité van de OCMW's
- RSZ-PPO – Beheerscomité – Technische comités "Pensioenen" en "Collectieve sociale dienst" – werkgroep pensioenen
- Vereniging van de Sociale Huisvesting – Raad van Bestuur
- FOD Binnenlandse Zaken – Politiehervorming – Adviesraad van Burgemeesters – Versterkt bestuur
- Eerste Minister – commissie pensioenen van de geïntegreerde politie – commissie overheidsopdrachten
- FOD Financiën – Hoge Raad voor Financiën
- FOD Mobiliteit en Vervoer – Federale Commissie voor de Verkeersveiligheid
- Rijksregister – Comité van de gebruikers
- NMBS: Adviescommissie van de gebruikers
- Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw: beheer van het transport in steden
- Contactgroep Dexia – Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten
- Contactgroep Ethias – Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten
- Inforum – Ledenvergadering
- Instituut der Eliten van de Arbeid – provincie- en gemeentepersoneel
- FOD Personeel en Organisatie – Gemengde nationale commissie – Hinderpalen voor de informatiesamenleving
- DGOS – Begeleidingscomité GIS
- FOD Justitie – Dienst voor de controle van de maatschappijen voor het beheer van de auteursrechten – paritair comité
- FOD Volksgezondheid: werkgroep "preventiebeleid voor infecties in ROB/RVT" – veiligheid van de consument
- FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie – veiligheid van de speelpleinen – Platform Brussel-Hoofdstad
- Agentschap voor de Administratieve Vereenvoudiging: project Telemarc – werkgroep BestAdress, modernisering en informatisering van de burgerlijke stand – werkgroep
- Nationale commissie voor de rechten van het kind
- RIZIV: Bestendige commissie – Comité van de dienst medisch toezicht
- Comité ziekteverzekering
- Nationale raad voor ziekenhuisvoorzieningen
- Federale adviescommissie voor maatschappelijk welzijn
- Dienst voor de strijd tegen armoede, precariteit en sociale uitsluiting
- POD maatschappelijke integratie: Overleg gemeenten (grootstedenbeleid) – Overleg OCMW
- Plan d'Action national d'Inclusion sociale (PANincl)
- Centrum voor gelijke kansen en de strijd tegen racisme (Afdeling OCMW)
- Sociaal Verwarmingsfonds vzw
- Fedasil – Rondetafel opvang (TRAC = Table Ronde Accueil)
- Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid – Begeleidingscomité
- Federale raad voor de meerwaardeneconomie, Maribel
- FOD Binnenlandse Zaken: overlegcomité geïntegreerde politie
- Begeleidingscomité van het onderzoek – actie "gebruik in rusthuizen"

Op internationaal niveau

- ICLEI: Informed Cities, project Primus
- Raad van Europa: Congres van de lokale en regionale besturen van Europa – Kamer van de lokale besturen – statutair forum, commissie follow-up
- Raad van de Europese Gemeenten en Regio's (REGR): Staten-generaal – Directiecomité – Secretarissen-generaal, platform “territoriale en lokale duurzame ontwikkeling” en “lokale en regionale besturen als werkgever en dienstverlener – focusgroep “lokale en regionale besturen als werkgever” en “internationale samenwerking en partnership” – commissie “bestuur en burgerschap” – permanente commissie “gelijkheid tussen vrouwen en mannen in het lokale leven”, observatorium van het “handvest voor de gelijkheid tussen man en vrouw in het lokale leven” en “impact van de crisis op de lokale en regionale overheden en decentralisatie”
- COPPEM (Comité Permanent pour le Partenariat Euroméditerranéen des pouvoirs locaux et régions)
- Cités Unies France (CUF): groep Benin, Burkina Faso, Senegal, Marokko
- UCLG (United Cities and Local Governments): uitvoerend bureau – wereldvergadering – comité decentralisering en lokale autonomie – comité gelijkheid man/vrouw – mediterraneans interregionaal comité – CIB (Capacity Institution Building)

II. De Vereniging en haar diensten

Op 31 december 2011 was het team van de Vereniging als volgt samengesteld. We merken op dat twee personen die hier vermeld worden, gedeeld worden met de Union des Villes et Communes de Wallonie, met name Jean-Marc Rombeaux en Frank Willemans.

Het team

Directie



Marc THOULEN

Directeur van de
Vereniging
Secretaris van de
beheerorganen

Administratief beheer,
Europees beleid

Studiedienst en opdrachthouders



Hildegard SCHMIDT

Verantwoordelijke
juridische dienst

Gemeenteorganen,
Personeel en mandatarissen,
Politie (organisatie), Private
levenssfeer, Taalgebruik
Overheidsopdrachten,
Contracten, Bestuurlijke
politie, Vermogen, Energie,
Strafrechtelijke en
burgerrechtelijke
aansprakelijkheid
Ruimtelijke ordening,
Stedenbouw, Leefmilieu,
Huisvesting, Wegen



Christiaan VAN SUMERE

Adviseur



Olivier EVRARD

Adviseur



Boryana RUSLANOVA
NIKOLOVA

Adviseur

Toezicht, Burgerlijke stand,
Fiscaliteit, Begraafplaatsen,
Indirect beheer



Robert PETIT

Adviseur

Financiën, Tewerkstelling



Etienne van den HOVE

Adviseur





Database subsidies



Erik CAELEN

Adviseur



Mobiliteit

	Barbara DECUPERE	Adviseur	Mobiliteit
	Jean-Michel RENIERS	Adviseur	Mobiliteit Internationale samenwerking
	Frank WILLEMANS	Adviseur	Internationale samenwerking
	Philippe MERTENS	Adviseur	Duurzame ontwikkeling

Afdeling OCMW

	Christine DEKONINCK	Secretaris van de Afdeling	Organen van het OCMW, Sociale bijstand, Recht op maatschappelijke integratie
	Nathalie STERCKX	Adviseur	Recht op Maatschappelijke Integratie, Vreemdelingen, Territoriale bevoegdheid
	Jean-Marc ROMBEAUX	Adviseur	Derde leeftijd
	Christian LEJOUR	Adviseur	Kruispuntbank Sociale Zekerheid
	Jean-Luc BIENFET	Adviseur	Socio-professionele inschakeling, Methodologie van het sociaal werk

Algemene diensten

	Philippe DELVAUX	Verantwoordelijke informatie	Tijdschrift Nieuwsbrief-Brussel, Newsletter
	Juliette LENDERS	Verantwoordelijke documentatie	Documentatie, Bijstand bij publicaties

	Céline LECOCQ	Documentaliste Webmaster	Documentatie, Bijstand bij publicaties, Website
	Liesbeth VANKELECOM	Vertaalster	
	Chantal MATTHYS	Directiesecretaresse Hoofd van het secretariaat	
	Patricia DE KINNE	Secretariaatsmedewerker	
	Michaël MUNOZ	Secretariaatsmedewerker	
	Latifa HAZIM	Secretariaat van de Afdeling OCMW	
	Alain VEYS	Secretariaat politieke aangelegenheden	
	Noëlle VOETS	Boekhoudster	Boekhouding Personeel

De studiedienst



De dienst **vragen-antwoorden** is wellicht de best gekende bij de gemeentebesturen en OCMW's. De studiedienst wordt zeer vaak geraadpleegd, maar dat is moeilijk in cijfers uit te drukken, omdat het doorgaans om telefonisch advies of uitwisseling per e-mail gaat.

De Vereniging stelt haar studiedienst immers rechtstreeks ter beschikking aan de leden. Zo beantwoordt deze dagelijks talrijke vragen over de meest uiteenlopende materies waar gemeenten en OCMW's mee geconfronteerd worden. De adviseurs behandelen de meeste materies, maar indien nodig worden er ook vragen uitbesteed; dan zien we er steeds op toe dat de opdracht tot een goed eind gebracht wordt.

De dienst is voornamelijk juridisch en economisch, maar de aanpak wordt geleidelijk gediversifieerd. Inmiddels worden ook mobiliteitsproblemen in aanmerking te genomen, wat zal blijken verder in dit jaarverslag.

Naast deze dagelijkse activiteit van adviesverlening neemt de studiedienst nog andere taken waar die nuttig zijn voor de gemeenten en hun Vereniging. Ziehier het verslag van de voornaamste activiteiten van het jaar 2011.

Infosessies, werkgroepen, seminaries en colloquia

Omdat de Vereniging de beheerscapaciteiten van de lokale besturen duurzaam tracht te versterken, heeft ze steeds veel aandacht besteed aan de opleiding van beleidsvoerders in gemeenten en OCMW's.

De actie van de Vereniging situeert zich binnen de Gewestelijke School voor Openbaar Bestuur, waar ze zowel op financieel vlak als op het vlak van de verschillende beheersorganen bijdraagt. Het gebeurt tevens dat de Vereniging de opleidingen die de GSOB voor de ambtenaren op touw zet, ondersteunt of medeorganiseert.

De Vereniging organiseert zelf traditioneel ook korte studiedagen en vormingssessies die zowel bestemd zijn voor de mandatarissen als voor de ambtenaren. Het kan daarbij zowel gaan over nieuwe wetgeving als de uitwisseling van goede praktijken of ook informatie over complexe aangelegenheden waarmee de besturen geconfronteerd worden.



In 2010 heeft de studiedienst volgende **informatie- en vormingssessies** georganiseerd of helpen organiseren:

- 4 mei: colloquium “Wettelijke graden en competentiebeheer”, georganiseerd door de Federatie van Secretarissen (deelname als spreker)
- 11–13 mei: residentieel seminarie “Geweld in de betrekkingen tussen administratief personeel en gebruikers” over geweld in de lokale besturen, georganiseerd door de GSOB (deelname als spreker)
- 28 juni: “Burgerlijke aansprakelijkheid en verzekeringen”, infosessie medegeorganiseerd met Ethias
- 29 september: forum van de gemeentelijke beleidsvoerders, “De ESR95-normen: een mogelijkheid voor Publiek-Private Samenwerking (PPS)?” medegeorganiseerd met Dexia
- 20 oktober: colloquium “Centralisering – gezamenlijke opdrachten – aankoopcentrales” georganiseerd door de WIG Overheidsopdrachten Brussel (deelname als spreker)
- 2 december: forum van de gemeentelijke beleidsvoerders “De demografische evolutie”, medegeorganiseerd met Dexia

In 2011 heeft de studiedienst ook deelgenomen aan de volgende **werkgroepen**:

- in januari: “Crisisbeheer na Ghislenghien”, begeleidingscomité georganiseerd door het crisiscentrum
- in maart: werkgroep ivm communicatie tussen federale politie, lokale politie, FOD Binnenlandse Zaken en FOD Justitie
- vanaf april: werkgroep ivm de modernisering en de informatisering van de burgerlijke stand (project o.l.v. het Agentschap voor Administratieve Vereenvoudiging)
- vanaf juni: begeleidingscomité van het project “facilitator stedenbouw”
- van mei tot juni: werkvergaderingen ivm de Huisvestingscode
- van april tot oktober: participatieve workshops van het gewestelijk plan voor duurzame ontwikkeling
- vanaf november: juridische werkgroep ivm de problematiek van de gemeentebelastingen op antennes voor mobiele telefonie, op initiatief van de VSGB
- vanaf december: werkgroep ivm de behandeling van gestolen fietsen

- in december: werkgroep ivm stedenbouwkundige voorschriften, met de Stadswinkel, onder toezicht van het kabinet van de staatssecretaris voor stedenbouw
- het hele jaar: technisch comité Pensioenen van de RSZPPO over de hervorming van de wetgeving betreffende de financiering van de pensioenen van het personeel van de lokale besturen
- het hele jaar: technische groep "hervorming van het sociaal handvest" georganiseerd door het kabinet van minister-president Picqué met het comité C
- het hele jaar: intergemeentelijke werkgroep Overheidsopdrachten Brussel

Om de follow-up van de dossiers te optimaliseren wisselt de studiedienst ook regelmatig informatie uit met het kabinet van de minister-president van het Gewest: het voorbije jaar ondermeer betreffende het grootstedenbeleid, de toepassing van de ESR95-normen, de pensioenhervorming, de financiering van de politie, de Gemeentelijke Holding en het sociaal handvest.

De studiedienst heeft ook deelgenomen aan de jury van de Belgische prijs "Veiligheid en preventie van de criminaliteit" met de FOD Binnenlandse Zaken.

Ondersteuning van de politieke acties

De studiedienst is op verzoek ook adviseur van de beheerorganen van de Vereniging en bereidt het politieke werk voor door het onderzoeken van bestaande toestanden, het analyseren van allerlei ontwerpdocumenten en het formuleren van voorstellen tot verbetering. In aanvulling op het werk van de beheerorganen en in samenwerking met de documentatiedienst volgt de studiedienst de wijzigingen in de regelgeving op de voet.

In 2011 heeft de studiedienst zich aangesloten bij de meeste politieke demarches van de beheerorganen, hetzij omdat hun medewerking gevraagd werd om een analyse te doen of een initiatief rond een bepaald punt voor te bereiden, hetzij dat de studiedienst bij de beheerorganen op eigen initiatief een probleem aangekaart heeft dat nader onderzoek of actie vergt. Een nuttige taak, waarvan de werklast niet verwaarloosbaar is, is de raadpleging van de gemeenten in het kader van werkvergaderingen en enquêtes.

Het ging het voorbije jaar voornamelijk om de volgende dossiers:

- bodemvervuiling
- lawaaihinder door werken
- de huisvestingscode (leegstand, toekenning van gemeentelijke woningen, ...)
- begrafenis en lijkbezorging (bewaring van asse, laatste wilsbeschikking, begrafeniskosten van onvermogenden)
- belastingen op gsm-antennes, masten en pylonen
- biometrische gegevens in Belgische paspoorts
- deelname aan het project voor modernisering en informatisering van de burgerlijke stand
- het strafrechtelijk statuut van de lokale mandataris
- een onderhandelde oplossing voor de Copernicus-premie
- de tarieven van de CREG en de inkomsten van de gemeenten
- de herziening van het pensioenstelsel voor statutairen
- de gemeentelijke boekhouding en de ESR95-normen
- diversiteit binnen het openbaar ambt
- de Gemeentelijke Holding
- de lokale besturen in het kader van het stabiliteitspact

Publicaties

Wat de publicaties betreft, bestaat de inbreng van de studiedienst in de eerste plaats in de update, onder leiding van de documentatiedienst, van de "Nieuwe Gemeentewet", een uitgave van de Vereniging. Onze versie van deze publicatie werd inmiddels aangevuld met verwijzingen naar regelgeving, maar ook rechtspraak.

Bovendien heeft de studiedienst het "Praktisch handboek voor burgemeesters en schepenen" samengesteld, een publicatie in de vorm van fiches waarin een antwoord gegeven wordt op juridische vragen waarmee de uitvoerende gemeentemandatarissen geconfronteerd worden. Dit werk is het resultaat van samenwerking tussen de adviseurs van de studiedienst en de andere diensten van de Vereniging, onder de coördinatie van de communicatiedienst.

In 2011 heeft de studiedienst een aanzienlijke bijdrage geleverd tot de analyses die in het tijdschrift "Nieuwsbrief" en op de website van de Vereniging verschenen.

- Philippe DELVAUX en Boryana NIKOLOVA : Congo: noodtoestand in de burgerlijke stand,
- Olivier EVRARD : Rehabilitering van lege verdiepingen boven handelszaken,
- Olivier EVRARD : Het begrip 'voldoende huisvesting' verduidelijkt,
- Olivier EVRARD : Horeca-terrassen langs de weg: stedenbouwkundige verplichtingen?,
- Boryana NIKOLOVA en Olivier EVRARD : Wegenwerken: wie draagt de kosten?,
- Boryana NIKOLOVA : Uitbreiding van de mogelijkheden bij overlijden,
- Boryana NIKOLOVA : Parkeerheffingen: concessies behouden maar beperkt,
- Robert PETIT : Gemeentefinanciën: Hoe staat het met de OCMW's?
- Hildegard SCHMIDT : Omzetting van eindejaarspremie in maaltijdcheques: gevolgen,
- Hildegard SCHMIDT : Competentiebeheer en loon van de wettelijke graden: naar een variabele bezoldiging?,
- Hildegard SCHMIDT : Gemeenten: burgerrechtelijke aansprakelijkheid en verzekeringen,
- Hildegard SCHMIDT : Discretieplicht of beroepsgeheim voor mandatarissen?,

En ook

- Boryana NIKOLOVA en Olivier EVRARD , Sanction administrative en cas de logement inoccupé – Commentaire à l'arrêt (C.C., 29.07.2010, nr. 91/2010), in : Revue de droit communal, Kluwer, 2011/1, p. 23
- Marc THOULEN, Aides aux communes de la Région de Bruxelles-Capitale, in Environnement : Taxes et Subsidies 2011, Kluwer, pp. 256-281

De studiedienst staat tevens in voor het updaten van de "Nieuwe Gemeentewet" en het "Praktisch handboek voor burgemeesters en schepenen", onder de coördinatie van de diensten documentatie, informatie en publicatie. In samenwerking met de mobiliteitsdienst heeft de studiedienst overigens een studie uitgevoerd over het statuut van de trottoirs in het Brussels Gewest, waarover meer in het volgende hoofdstuk.

De mobiliteitscel



Het netwerk van mobiliteitsadviseurs

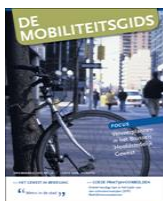
Als aanvulling op de basisopleiding van de mobiliteitsadviseurs (de zogenaamde CeMA) organiseert het netwerk elk jaar een programma met voortgezette **opleidingen** die beantwoorden aan concrete behoeften. Deze opleidingen worden georganiseerd volgens hetzelfde principe als de basisopleiding en omvatten methodologische elementen, technische presentaties en concrete voorbeelden. Ze beslaan doorgaans een halve of een hele dag en vinden plaats in de lokalen van de VSGB of bij Mobiel Brussel.

- Opleiding ‘Verkeersreglement’. De module in het Frans vond plaats op 22 november en 1 december voor 34 deelnemers en er is reeds een wachtlijst voor module 2012. In het Nederlands werd de vorming gegeven op 27 november en 7 december voor 26 deelnemers.
- Opleiding ‘Code van de wegbeheerder’. Op 11 oktober werd een sessie georganiseerd in het Frans, voor 38 deelnemers. De vorming in het Nederlands bracht 28 geïnteresseerden samen op 13 oktober.
- Forum “Het verkeersreglement voor fietsers”. In het Frans werd de cursus gegeven op 25 oktober voor 36 deelnemers en er is reeds een wachtlijst voor een volgende module in 2012. De sessie in het Nederlands vond plaats op 16 november en bracht 26 geïnteresseerden samen.

Sinds een drietal jaar wordt er een ontmoeting georganiseerd tussen Brusselse en Waalse mobiliteitsadviseurs om netwerken te creëren en contacten te leggen. Dit jaar vond de ontmoeting plaats in Namen op 23 september en de Vereniging was erbij. Na een overzicht van alle Waalse diensten bevoegd voor mobiliteit werd het centrum van de stad bezocht om de inrichtingen te bekijken, met name de nieuwe voetgangerszone.

Net zoals vorig jaar vergaderde de werkgroep “aanvullende reglementen” driemaal in 2011. Het waren infosessies betreffende de plaatsing van signalisatie, overeenkomstig de aanbevelingen van de Staten-Generaal van de Verkeersveiligheid. Op 31 januari werd de vergadering gewijd aan tijdelijke signalisatie, parkeren buiten afgebakende plaatsen, de signalisatie van een verhoogde inrichting in een zone 30 en de minimumafmeting van de verkeerstekens. Op 28 april ging de aandacht naar de materialisering van het parkeerverbod voor voertuigen zwaarder dan 3,3 ton, de snelheidsbeperking en het verschil tussen de borden F99 en D10. Op 22 september tot slot werden de spots gericht op de signalisatie van de gedepenaliseerde leveringszones.

Net zoals in 2010 stelde de Mobiliteitscel een maandelijks agenda op van de opleidingen die de Brusselse instanties organiseren, zowel binnen het netwerk als erbuiten. Het gaat om de initiatieven ‘Think tram bus’, CEM, GRT Namur, VSV, CIEM, BIVV, Mobiel Brussel en de VSGB. Deze agenda wordt verzonden naar meer dan 1.200 bestemmingen. Naast de agenda bevat een kalender ook bondige informatie, die ook maandelijks elektronisch verzonden wordt.



De Mobiliteitsgids is een driemaandelijkse tijdschrift (in het Nederlands en in het Frans) met actuele informatie over mobiliteit, initiatieven op dat vlak in het Brussels Gewest, in België en het buitenland, eventuele wijzigingen in de regelgeving:

- nummer 30 verscheen in januari en behandelde onder meer de duurzame mobiliteit en de verkeersveiligheid, met ondermeer de balans 2010 van de SVP, de actie “naar de school / het werk zonder auto”, de operatie boekentas, veiligheid per fiets, ... Andere artikels belichtten de wetgeving betreffende het gedepenaliseerd parkeren, het verkeersreglement en de code van de wegbeheerder.
- nummer 31, dat in de zomer verscheen, ging onder meer over het gewestelijk voetgangersplan, Velo-City, het project Toolbox dat het transitverkeer op de gemeentewegen moet verminderen en verschillende artikels over verkeersveiligheid.
- nummer 32, de herfsteditie, ging in op de mobiliteit rond scholen, waarbij de spots gericht werden op een reeks goede praktijkvoorbeelden uit Brussel, Vlaanderen en Wallonië en ook uit het buitenland.

De studiedienst van de Vereniging werkte voort aan de juridische analyse van de eigendomsstelsels van de trottoirs, die in 2010 aangevat werd. Deze studie werd uitgevoerd in opdracht van Mobiel Brussel en kadert in de studie met betrekking tot het voetgangersplan en had tot doel een gunstiger stelsel voor de voetgangers voor te stellen. De studie bestond uit verschillende delen:

- het aansprakelijkheidsstelsel
- de mogelijkheid om belastingen en retributies te vestigen bij werken

Het werk in 2011 sloot aan bij een vraag van Mobiel Brussel om het document met enkele bijkomende elementen aan te vullen. Tijdens vergaderingen met de studiedienst en Mobiel Brussel werden de ideeën uitgediept. De draft van de studie werd aan het einde van het jaar aan het Gewest overgemaakt. In functie van de commentaren of suggesties van het bestuur zal het document volledig afgewerkt worden en vertaald.

Sensibilisering, informatie en advies

In de eerste helft van 2011 werkte de Mobiliteitscel voort aan de voorbereiding van de nieuwe **Staten-Generaal van de Verkeersveiligheid** in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Net als op federaal niveau wil het Brussels Gewest een nieuw actieprogramma opstellen, dit keer naar 2020 toe, om het aantal slachtoffers nogmaals terug te dringen.

In samenwerking met het kabinet De Lille, Mobiel Brussel en het BIVV heeft de Vereniging een aanzienlijke bijdrage geleverd aan het project. Ze heeft namelijk actief deelgenomen aan de opstelling van het overzichtsdokument met de nieuwe acties die ondernomen zullen worden op het vlak van controle/sanctie, infrastructuur en communicatie. Ze heeft ook meegewerkt aan de organisatie van de plenaire vergadering op 3 mei, waar het document en de acties die de komende jaren uitgevoerd zullen worden, voorgesteld werden.

In het tweede semester 2011 begon de Vereniging aan de laatste fase van de samenstelling van het "**overzicht van de actoren verkeersveiligheid** in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest". Dat werk was immers even stilgelegd om voorrang te geven aan de Staten-Generaal van de Verkeersveiligheid. De mobiliteitscel heeft de inhoud van het overzicht gecontroleerd, waar nodig bijgewerkt en ontbrekende gegevens opgezocht. Er werd meermaals vergaderd met Mobiel Brussel en de Vereniging tussen juli en december. Aan het einde van het jaar was alles klaar en werden de fiches van het repertorium voor validering voorgelegd aan de administratie.

Wat de schoolmobiliteit en de verkeersveiligheid betreft, heeft de mobiliteitscel ook gewerkt aan de organisatie van begeleide voetgangers- en fietsersrijen van huis naar school. Er vonden verschillende vergaderingen plaats op het kabinet De Lille om de haalbaarheid van de initiatieven te bestuderen. Op vraag van enkele gemeenten werd er een werkgroep "fietsrijen - bikepooling" opgericht en een vergadering georganiseerd met de betrokken gemeentediensten en het bestuur in juni. De vergadering was een goede gelegenheid om de voornaamste knelpunten te inventariseren en er vooral naar te streven dat de rijen blijven voortbestaan. Dankzij deze conclusies kon het kabinet zich positioneren en oplossingen zoeken. Enkele oplossingen zouden in de loop van 2012 geconcretiseerd worden.

Net zoals in 2010 heeft de Vereniging deelgenomen aan de organisatie van de **gewestelijke campagne verkeersveiligheid** "denk aan voetgangers, dan zie je ze beter" met het oog op sensibilisering, controle en repressie. De campagne liep in oktober en was gericht op de sensibilisering van de automobilisten voor de gevaren die voetgangers lopen. De Vereniging heeft deelgenomen aan de voorbereidingsvergaderingen en het nodige gedaan voor de terbeschikkingstelling van het campagnemateriaal bij gemeenten, politiezones en preventiediensten. Ze heeft ook actief meegewerkt aan de start van de campagne op 3 oktober in ULB.

De Mobiliteitscel heeft deelgenomen aan het begeleidingscomité dat gecreëerd werd door het Gewest en zich toelegt op de algemene coördinatie van de **Week van Vervoering** en de autoloze zondag. De Vereniging speelt er een rol van tussenschakel met de werkgroepen, waarin ze actief is (doorgangsbewijzen en veiligheid). Binnen dit comité werkt ze ook mee aan de uitstippeling van de communicatiestrategie van de campagne, in samenwerking met een communicatiebureau. Dit jaar heeft ze bovendien een actievere rol op zich genomen in de opstelling van de brochure van de Week van Vervoering.

Concreet stond ze in voor de organisatie, de coördinatie en het secretariaat van de werkgroep "politie" op 26 april en 12 september. Via deze vergaderingen werkt de Vereniging mee aan de harmonisering van de procedures met betrekking tot de politiereglementen, de veiligheid van het evenement en de doorgangsbewijzen. De volgende punten werden er besproken: de parkings, de doorgangsbewijzen voor CD-voertuigen, de deadline voor de aanvragen, de tunnels en de signalisatie, ... De debriefing vond plaats op 11 oktober. De cel hield zich eveneens bezig met de dispatching van de doorgangsbewijzen naar politiezones en Buitenlandse Zaken.

De Vereniging nam de organisatie en de follow-up op zich van de projectoproep "Mijn dorp in de stad", in nauwe samenwerking met Mobiel Brussel. Dat behelst de voorbereiding van de documenten van de oproep, de deelname aan het selectiecomité, de feedback naar de gemeenten, de organisatie van een startvergadering (7 juni) en een debriefing (6 oktober).

Ze nam ook deel aan een specifieke werkgroep "handelaars" in het kader van de voorbereiding van de dag "anders winkelen" in de Week van Vervoering. Deze groep verenigt vertegenwoordigers van het kabinet De Lille, Mobiel Brussel, UNIZO, UCM, de MIVB en Atrium en streeft naar de organisatie van specifieke activiteiten (folders, evenementen, ...).

Samen met Mobiel Brussel organiseerde de Vereniging een startvergadering en een evaluatievergadering met alle betrokkenen bij de Week van Vervoering en de autoloze zondag, meer bepaald op 7 juni en 14 december.

Wat duurzame mobiliteit betreft, heeft de Vereniging op vraag van het kabinet De Lille en Mobiel Brussel de voorbereidende werkzaamheden gedragen van een nieuw project Cyclovia. Van januari tot juni werden enkele werkvergaderingen georganiseerd om gemeenten en politiezones te laten kennismaken met het project. Daarna stuurde de Vereniging het project in samenwerking met een consultant, de stad Brussel en diens politiezone tot de concretisering ervan, in de vorm van 2 edities van Cyclovia (in augustus en september).

Varia

Dit verslag zou niet volledig zijn als we het niet zouden hebben over het dagelijks werk van het team op het gebied van informatie, raadgeving en bijstand ten behoeve van gemeenten en politiezones.

De mobiliteitscel vertegenwoordigt de Vereniging en de gemeenten tevens in commissies en werkgroepen, zoals de Gewestelijke Commissie voor de Mobiliteit en de Federale Commissie voor de Verkeersveiligheid, en omkadert ook de gemeentelijke mobiliteitsplannen.

Het forum voor duurzame ontwikkeling



Sinds 2002, neemt de Vereniging een opdracht waar rond duurzame ontwikkeling, in het kader van een programma dat gesteund wordt door de Brusselse minister van Leefmilieu en opgevolgd wordt door Leefmilieu Brussel. Deze activiteit kadert in het "Forum voor duurzame ontwikkeling", dat zijn activiteiten het voorbije jaar rond volgende thema's concentreerde:

- de projectoproep Agenda Iris 21
- de Monitor van de Duurzame Ontwikkeling
- workshops rond duurzame ontwikkeling
- de hernieuwing van het ecodynamisch label van de Vereniging
- de vertegenwoordiging van de gemeenten en van het Forum

Projectoproep Agenda Iris 21

Voor het vijfde opeenvolgende jaar biedt de oproep Agenda Iris 21 gemeenten en OCMW's financiële en methodologische ondersteuning, sinds 2009 beperkt tot de uitvoering van een Lokale Agenda 21.

Er zijn in dat kader 3 soorten ondersteuning beschikbaar:

1. De oproep Agenda 21 voor de gemeenten die hun Lokale Agenda 21 aan het opstellen zijn. In 2012 zullen 4 gemeenten en 3 OCMW's in het kader van deze oproep een financiële ondersteuning van 350.000 euro genieten, maar in 2011 stond de oproep niet open voor nieuwkomers.
2. De overgangssteun voor de uitvoering van een actieplan tijdens het vierde jaar, voor de gemeenten en OCMW's die reeds over een politiek goedgekeurde Lokale Agenda 21 beschikken. Er werden 7 kandidatuursdossiers ingediend. De jury heeft alle projecten goedgekeurd, wat ook een financiële steun van 175.000 euro betekent.
3. Een nieuwe mogelijkheid voor subsidies inzake duurzame ontwikkeling in de vorm van een projectoproep ter attentie van gemeenten en OCMW's die een Lokale Agenda 21 hebben en overgangssteun genoten hebben. Het gaat om initiatieven met een milieudimensie die deel uitmaken van het actieplan. Het maximumbedrag is 15.000 euro per dossier en er werden er 8 ingediend, wat een mogelijke financiële steun betekent van 120.000 euro. De Vereniging heeft samengewerkt met Leefmilieu-Brussel en de Stichting voor de Toekomstige Generaties voor de opstelling van het kandidatuursdossier en heeft de oproep ook bekendgemaakt via haar mediakanalen.

Samen met de Stichting voor de Toekomstige Generaties biedt de Vereniging de **methodologische ondersteuning** van deze oproep ten behoeve van gemeenten en OCMW's.

In het kader daarvan heeft de Vereniging tussen januari en december 9 workshops georganiseerd: 8 voor de follow-up van projecten en 1 voor de uitwisseling van ervaringen.

- Workshops voor follow-up: waarom en hoe een Lokale Agenda 21 evalueren (10 februari); actiefiches en structurering van een actieplan Lokale Agenda 21 (15 maart); het project is goedgekeurd ... wat nu? (29 maart); Agenda Iris 21: startvergadering (5 april); participatie (18 mei); het gewestelijk plan voor duurzame ontwikkeling (12 oktober); mogelijkheden voor duurzame ontwikkeling in een OCMW (18 november); duurzame ontwikkeling: informatie en/of communicatie (6 december)
- Uitwisselingsvergaderingen: uitwisseling van ervaringen (1 maart)

Anderzijds heeft de Vereniging meegewerkt aan de begeleidingscomités van de projecten: op 7 april, 17 juni en 4, 5, 6 en 7 juli voor de balans en de follow-up van de projecten "Lokale Agenda 21" en op 13, 14, 16 en 20 december voor de evaluatie en de vernieuwing van de projecten.

De Vereniging staat in voor de dagelijkse follow-up van de projectoproep en de Agenda's 21 die aan de gang zijn. Dat houdt een rol in van telefonische en elektronische permanentie om antwoord te geven op vragen en informatie te verschaffen aan gemeenten en OCMW's die een Lokale Agenda 21 aan het opstellen zijn of een project uitstippelen om op de oproep in te gaan.

Tot slot biedt de Vereniging doelgerichte begeleiding aan in de vorm van individuele vergaderingen rond een bepaald thema: zo hebben er het afgelopen jaar 10 vergaderingen plaatsgevonden, voor 6 gemeenten en 2 OCMW's.

In 2009 werd de **blog www.agenda-iris-21.be** in gebruik genomen: het is een uitstalraam voor projecten rond duurzame ontwikkeling in het kader van de projectoproepen Agenda Iris 21. Een

agenda met activiteiten rond duurzame ontwikkeling wordt er aangevuld door de gemeenten en OCMW's die aan de oproep deelnemen.

De Vereniging draagt haar steentje bij in de algemene coördinatie van de blog, in samenwerking met de Stichting voor de Toekomstige Generaties.

In de praktijk bestaat de blog uit 3 zones:

- Een vaste tekstzone met een algemene presentatie van de Lokale Agenda 21, de projectoproep Agenda Iris 21 en de verschillende partners.
- Een zone "vitrine van de projecten" waar gemeenten en OCMW's wier project geselecteerd werd, hun verwezenlijkingen en hun geplande activiteiten beschrijven in een kalender. Het is een blog, dus elke gemeente of OCMW vult haar eigen zone aan, volgens een gebruiksvriendelijke vaste structuur.
- Een zone met links naar websites van gemeenten en OCMW's, maar ook naar de VSGB, het BIM en ook andere gespecialiseerde websites rond duurzame ontwikkeling.

Monitor van de Duurzame Ontwikkeling

In 2011 bleef de Monitor van de Duurzame Ontwikkeling verschijnen. Het is een instrument voor de bevordering van de duurzame ontwikkeling dat een platform biedt voor de presentatie van informatie, onderzoeken, goede praktijkvoorbeelden, vernieuwingen en uitwisseling van ervaringen onder Brusselse instellingen.



Het afgelopen jaar kwamen de volgende artikels aan bod:

- Nr. 13 (winter 2010–2011): Een facilitator ecobouw voor het Brussels Gewest; Agenda Iris 21: balans na 3 drie jaar en analyse van de ervaringen
- Nr. 14 (lente 2011): De petroleumpiek in Brussel; Citta-Show – Slow Cities; Duurzame evenementen

Workshops duurzame ontwikkeling

Buiten de thematiek van de Lokale Agenda's 21 organiseerde de Vereniging in samenwerking met Leefmilieu Brussel 2 thematische workshops rond onderwerpen die verband houden met duurzame ontwikkeling:

- Feesten ... hou het duurzaam: hoe kunnen we duurzamere lokale evenementen organiseren? (20 mei)
- Duurzame ontwikkeling in scholen: goede praktijkvoorbeelden en pedagogische hulpmiddelen (10 oktober)

Vernieuwing van het ecodynamisch label van de Vereniging

Op vrijdag 1 april kreeg de Vereniging van minister van Leefmilieu Evelyne Huytebroeck officieel het attest van het label ecodynamische onderneming met een tweede ster.

Dat label is geen eindpunt, maar een begin. Het is een engagement om milieu-inspanningen te leveren, maar toont tevens de wil van de Vereniging om het goede voorbeeld te geven. Het actieplan omvat 40 acties die intern uitgewerkt worden, in het bijzonder op het vlak van mobiliteit, energie, gezondheid en papierverbruik.

Vertegenwoordiging van de gemeenten en het Forum

De Vereniging heeft zich ingezet voor de coördinatie van de aanwezigheid van de gemeenten op het Groot **Milieu**feest op 5 juni. Samen met Leefmilieu Brussel zorgde zij voor een sterkere vertegenwoordiging van de gemeenten en de samenhang van het geheel: communicatie met het publiek, inhoud van de stand en visuele aantrekkelijkheid.

Op 20 en 21 januari nam de Vereniging in Milaan deel aan een Europese rondetafel voor de uitwisseling van ervaringen rond Lokale Agenda's 21. Er waren zowel vertegenwoordigers van lokale overheden als onderzoekers, die trachtten hun samenwerking te versterken en een inventaris op te maken van de projecten die aan de gang zijn in de verschillende landen van de EU. Dit project "**Informed Cities**" kwam tot stand onder impuls van ICLEI in het kader van een Europese financiering PRIMUS (Policies and Research for an Integrated Management of Urban Sustainability).

Een twintigtal afgevaardigden uit Zwitserland, Duitsland, Servië, Roemenië, Tsjechië, Finland, Italië en Estland wisselden er ervaringen en goede praktijkvoorbeelden uit met betrekking tot Lokale Agenda's 21. De Vereniging heeft er een film vertoond die de realisaties in beeld bracht en de eerste voelbare resultaten van de projectoproep Agenda Iris 21.

Op 6 oktober ontving de Vereniging een **Weense delegatie** met lokale mandatarissen en ambtenaren die belast zijn met projecten Lokale Agenda 21 en de Weense coördinatie van die agenda's. Er werden heel wat ervaringen uitgewisseld en de Vereniging heeft er de projectoproep Agenda Iris 21 en de resultaten voorgesteld. Daarna bracht de delegatie een bezoek aan enkele duurzame projecten, waaronder de sociale vestiaire van het OCMW van Etterbeek.

Op 8 en 9 november ging het Forum naar Bordeaux voor een workshop van het **Frans nationaal observatorium van de Lokale Agenda's 21** "Participatie en Agenda 21: een geslaagde combinatie voor duurzame territoria?". Op uitnodiging van 4D, een Franse vereniging voor de bevordering van duurzame ontwikkeling, woonde de Vereniging er een workshop bij gewijd aan participatie, meer bepaald de link tussen burgerinitiatieven en de institutionele structuren voor participatie.

Internationale samenwerking



In 2000 heeft het federaal programma voor gemeentelijke internationale samenwerking, gesteund door het federaal Ministerie voor Ontwikkelingssamenwerking en gevolgd door de Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking, de lokale besturen erkend als volwaardige actor op het toneel van de ontwikkelingssamenwerking: zij kunnen in dat opzicht een doorslaggevende rol spelen in de ondersteuning van decentralisatie- en democratiseringsprocessen in steden en gemeenten over de hele wereld.

Het programma heeft als specifiek doel bij te dragen tot de versterking van de capaciteiten van de lokale instellingen van het Zuiden, zodat zij hun eigen ontwikkeling in handen kunnen nemen. Net als in het Noorden berust die versterking op drie onafscheidbare pijlers:

- goed politiek beleid, dat op lokaal niveau democratische ruimten in het leven roept,
- efficiënte administratie, die in een goede werking resulteert of zelfs in de creatie van collectieve nabijheidsdiensten,
- deelname van het volk aan de besluitvorming.

Daartoe heeft de Vereniging – samen met haar Waalse zustervereniging met wie zij het programma samen beheert – haar activiteit rond verschillende basisfuncties ontplooid op de wijze dat een bureau voor technische bijstand dit zou doen:

- conceptualisering van een programma,
- bijstand en advies in de uitwerking en opvolging van de projecten,

- informatie over het programma, de partners, ...
- opleiding tot het beheer van de samenwerkingsprojecten, met het oog op de versterking van de knowhow van de Brusselse gemeenten om een project voor ontwikkeling uit te stippelen en te beheren,
- coördinatie van de gemeentelijke acties,
- sensibilisering van de gemeenten om zich als directe actor aan te sluiten bij een demarche met het oog op samenwerking,
- onderzoek van de dossiers (analyse en aanbevelingen),
- analyse van de eindverslagen (inhoud en financiering),
- opstelling van documenten (projectoproep – background paper – vademecum – programma ...).

De Verenigingen investeren veel in dit begeleidingswerk en streven naar een maximale beschikbaarheid.

De fase 2011 van het programma voor gemeentelijke internationale samenwerking werd gekenmerkt door de start van nieuwe samenwerkingsverbanden. Het worden wellicht de laatste die bij het programma kunnen aansluiten voor de aanvang van een nieuwe fase 2013/2014. Het programma is nu eigenlijk het slachtoffer van zijn succes. Los van de financiële moeilijkheden in ons land laat de financiering die in 2008 door de federale regering voor 5 jaar (2008–2012) toegekend werd, immers geen ruimte meer voor groei.

In 2011 hebben de Verenigingen voortgewerkt met de platformen in het Noorden en het Zuiden. Deze platformen organiseren, voor de gemeenten die actief zijn in eenzelfde land, workshops door en voor de partners van het Zuiden in de 5 concentratielanden van het programma (Marokko, Congo, Benin, Senegal en Burkina Faso).

Naast platformen tussen partners in het Noorden en tussen partners in het Zuiden heeft de Vereniging het afgelopen jaar twee Noord–Zuid–ontmoetingen georganiseerd. Zo vergaderden de partners van het programma Benin op 23 en 25 januari in Tchaourou, terwijl de partners van het programma Senegal van 26 tot 28 oktober vergaderden te Diourbel. Deze workshops zijn altijd een belangrijk moment voor de uitwisseling van knowhow en bevorderen de netwerken.

In mei organiseerde de Vereniging een follow–up missie naar de Marokkaanse regio Oriental. Zo kreeg de samenwerking vorm tussen Sint–Joost–ten–Node, die aan de missie meewerkten, en Aïn Beni Mathar, en werd anderzijds de opvolging gewaarborgd van de activiteiten in Jerada en Berkane.

In 2011 werden niet minder dan 16 samenwerkingsverbanden rond heel uiteenlopende thematieken gefinancierd. Sint–Joost–ten–Node en Sint–Lambrechts–Woluwe hebben zich aangesloten bij de groep Brusselse gemeenten die reeds actief zijn in het programma en enkele andere gemeenten overwogen een tweede samenwerkingsverband tot stand te brengen, zoals Sint–Jans–Molenbeek en de stad Brussel in Marokko en Sint–Gillis in Congo.

Democratische Republiek Congo (thema: burgerlijke stand – bevolking)

- Brussel–stad – Kinshasa
- Elsene – Kalamu
- Watermaal–Bosvoorde – Limete
- Ukkel – Kintambo
- Sint–Lambrechts–Woluwe – Goma
- Sint–Pieters–Woluwe – Goma

Marokko (thema: sociale actie)

- Jette – Sidi Bibi



- Oudergem – Amerzgane/Aït Zineb
- Vorst – Jerada
- Schaarbeek – Al Hoceima
- Sint-Gillis – Berkane
- Evere – Oued Essafa
- Sint-Joost-ten-Node – Aïn Beni Mathar

Senegal (thema: planning van de lokale ontwikkeling)

- Sint-Agatha-Berchem – Grand Dakar
- Anderlecht – Sam Notaire
- Sint-Jans-Molenbeek – Mbour

De Verenigingen hebben dit jaar ook de basis gelegd voor de externe evaluatie van het programma, waarop het volgende programma voor gemeentelijke internationale samenwerking gebaseerd moet worden. De evaluatie werd toevertrouwd aan PriceWaterhouseCoopers en bestaat uit 3 grote fasen, waarvan de eerste (documentatie-analyse en voorbereidende vaststellingen) eind 2011 uitgevoerd werden. Dit moet in 2012 gevolgd worden in het Noorden en het Zuiden met missies naar het terrein en het eindverslag. Daarna vergadert een stuurgroep met vertegenwoordigers van de Brusselse en de Waalse Vereniging, de DG Ontwikkelingssamenwerking en een deskundige in internationale samenwerking van de Luikse universiteit.

Het doel van de evaluatie is geen individuele beoordeling te maken van de gemeentelijke samenwerkingsverbanden, maar de landenprogramma's en het programma voor gemeentelijke internationale samenwerking in hun geheel onder de loep te nemen.

Naast de coördinatie van het programma legt de Vereniging zich ook toe op de ontwikkeling van de netwerken en de bevordering van de gedecentraliseerde samenwerking. Enkele voorbeelden:

- de organisatie van een ontmoeting tussen de secretaris-generaal van de internationale vereniging van Franse burgemeesters AIMF en de gemeenten die actief zijn in Congo, op 22 februari
- de organisatie van een ontmoeting tussen de attaché van de Belgische ontwikkelings-samenwerking in Marokko en de werkgroep Marokko, op 28 februari
- de voorstelling van de gedecentraliseerde Belgisch-Congolese samenwerking op een conferentie over Congo, op 3 maart in Viroinval
- deelname aan het congres voor gedecentraliseerde samenwerking in Brussel, georganiseerd door het Comité van de Regio's, op 29 en 30 maart
- contacten met het netwerk ART-Gold van het programma van de Verenigde Naties voor ontwikkeling, met name het onthaal van delegaties die de samenwerkingsmogelijkheden in Marokko en Libanon kwamen bestuderen, op 19 april, 14 juni en 11 oktober
- deelname aan het 4^e congres van de ontwikkelingssamenwerking, georganiseerd te Brussel op 4 mei
- voorstelling van het programma voor gemeentelijke internationale samenwerking op een internationaal seminarie georganiseerd door de VVSG te Gent op 17, 18 en 19 oktober

De Vereniging is tevens lid van verscheidene adviesorganen, met name de focusgroep "internationale samenwerking en partnership" van de REGR, de commissie "Capacity and Institution Building" van de UCLG en de "Conseil Wallonie-Bruxelles de la Coopération Internationale", waaraan de cel Internationale Samenwerking actief meewerkt.

Tot slot wordt de Vereniging regelmatig verzocht om buitenlandse delegaties te ontvangen om hun, naast de grote lijnen van het programma, de werking en de structuur van een organisatie van steden en gemeenten zoals de onze voor te stellen. Zo heeft zij het voorbije jaar Congolese en Marokkaanse delegaties ontvangen op 30 maart (gemeente Ngaliema – Congo), 12 april (gemeente N'Djili – Congo), 24 mei (gemeente Oued Essafa – Marokko), 12 juli (vertegenwoordiger van de

technische cel ter ondersteuning van de decentralisatie – Congo), 28 september (gemeente Jérada – Marokko).

Democratie en burgerzin



Het vierde opeenvolgende jaar organiseerden alle Brusselse gemeenten en zes OCMW's de **Europese Week van de Lokale Democratie**.

Net als de vorige jaren is de operatie in Brussel opmerkelijk dankzij de synergie tussen het Gewest, de gemeenten en de Vereniging. Het Gewest maakt een budget vrij voor de ondersteuning van de communicatie en de coördinatie door de Vereniging en om de gemeenten aan te moedigen om bij het initiatief aan te sluiten en acties tot stand te brengen met een participatieve dimensie.



De participatie van de burgers is essentieel is voor een dynamische lokale democratie. In die zin wil de Europese Week van de Lokale Democratie de burgers meer inzicht verschaffen in hun lokale overheden en hen stimuleren om eraan deel te nemen. In de praktijk wordt er informatie aangeboden over de werking van de lokale overheden, de bevoegdheden van hun mandatarissen en hun mogelijkheden om hun stem te doen gelden in lokale aangelegenheden.

Het initiatief werd genomen door de Raad van Europa, één van de grondleggers van het Europees Handvest van de Lokale Autonomie, dat de ondertekenende lidstaten ertoe verbindt de beginselen van de lokale autonomie in hun interne wetgeving te erkennen. De Europese Week van de Lokale Democratie draait overigens rond de verjaardag van de openstelling tot ondertekening van het Handvest, op 15 oktober 1985. Dit jaar hebben de deelnemende gemeenten en OCMW's op voorstel van de Raad van Europa minstens één event te wijden aan het **thema 2011 "de mensenrechten op lokaal niveau"**.

In 2011 liep de Week van **10 tot 16 oktober** en kunnen de organisatoren er zeer tevreden op terugblikken. We hoopten immers op een meer kwalitatieve dan kwantitatieve doorbraak, maar met 90 acties op touw gezet door gemeenten en OCMW's hadden we ze eigenlijk allebei. We zien immers steeds **meer gemeenschappelijke acties** en steeds betere relaties tussen burgers en organisatoren. We zien ook de **toenemende betrokkenheid van jongeren en kinderen**.

Zo wordt het oorspronkelijke doel gedeeltelijk bereikt, aangezien de EWLD beetje bij beetje het uitstalraam wordt van wat gemeentediensten en OCMW het hele jaar lang ondernemen op het vlak van democratie en burgerzin. Daardoor werd Brussel overigens twee keer – reeds van bij de eerste deelname – modelproject en ook twee keer geselecteerd voor het "netwerk van de steden 12 sterren".

In januari en februari heeft de Vereniging met vier werkgroepen die elk een bepaald aspect van de EWLD onder de loep namen, geanalyseerd wat de organisatoren nog zouden willen verbeteren. Zo was er een speciale groep "OCMW-acties", een groep "communicatie", een groep "openingsavond" en tot slot een groep "gemeenschappelijke actie". Hun resultaten werden door de Vereniging aan alle partners voorgesteld op de plenaire openingsvergadering op 16 maart. Naast enkele wijzigingen op het vlak van communicatie en aan de openingszitting zijn er drie concrete voorstellen voor gezamenlijke acties uit gekomen:

- Een actie rond het thema mensenrechten met alle deelnemende entiteiten. Het project bestaat in de creatie van een folder waarin het concept van de EWLD uitgelegd wordt, het thema van het jaar "**Mijn rechten, hier, met mijn gemeente**" op de recto en een kaart van de 19 gemeenten met op de verso de belangrijkste door de gemeenten georganiseerde acties.
- Een gemeenschappelijke actie met de 6 deelnemende OCMW's, die bestond in de belichting van een specifiek recht door elk OCMW gedurende één dag van de week met de slogan "de rechten van de mens door de Brusselse OCMW's": recht op cultuur, gezondheid, huisvesting,

menselijke waardigheid en schuldenoverlast. De doelgroep van die dag waren de sociale hogescholen. Zo kwamen studenten in contact met maatschappelijk werkers en konden zij kennismaken met het werk op het terrein.

- Een derde project deed de lagere scholen werken rond het thema mensenrechten. Daartoe heeft de Vereniging de pedagogisch adviseurs van de 19 gemeenten gecontacteerd zodat zij de scholen kunnen informeren over de actie. Verschillende scholen hebben op de oproep gereageerd en tekeningen en knutselwerkjes gemaakt in verband met het thema. Die werken werden getoond tijdens de tentoonstelling in de lokettenzaal van het gemeentehuis van Vorst tijdens de EWLD.

Bovenop dit project ter attentie van de jongeren organiseerde de Vereniging ook een circuit voor het bezoek van de bus van de rechten van het kind in verschillende gemeenten. Die bus is een initiatief van de delegatie voor de rechten van het kind. Van 10 tot 14 oktober hebben de ingeschreven kinderen de infosessie over hun rechten kunnen volgen. Aan Franstalige kant werd op 15 oktober een link gelegd met "Place aux Enfants", waar de Vereniging zich ook elk jaar bij aansluit.

De Vereniging heeft voor de gelegenheid samenwerking tot stand gebracht met Amnesty voor Franstalig België. De organisatie heeft immers meegewerkt aan de publicatie "Les droits humains au coeur de la cité", een gids met goede praktijkvoorbeelden van hier en elders voor de verantwoordelijken van de lokale overheden en de burgerverenigingen. Op de plenaire vergadering van 17 mei kwam de directeur van Amnesty, Philippe Hensmans, het werk voorstellen, het doel en de mogelijke synergie met de acties van de EWLD.

De openingszitting vond plaats op maandag 10 oktober in het gemeentehuis van Vorst en bracht alle betrokken partijen samen, in aanwezigheid van de Brusselse minister-president Charles Picqué. Het eerste deel was georganiseerd in nauwe samenwerking tussen de Vereniging en de gemeente, en bestond in de opening van de tentoonstelling van tekeningen en knutselwerkjes van de leerlingen uit de lagere scholen van verschillende gemeenten rond democratie en mensenrechten. Samen bouwden zij de puzzel van het Huis van de Lokale Democratie, dat daar zal blijven staan tot de volgende campagne. Na de toespraken volgde een rondetafelgesprek over de mensenrechten op lokaal niveau en een debat met het publiek. Moderator was Pierre Vercauteren, politicoloog, hoogleraar aan de universitaire faculteiten van Bergen. Om de zitting af te sluiten werden de prijzen voor de opmerkelijke acties van de vorige editie uitgereikt aan de laureaten.

Naast de collectieve acties bestonden de andere acties net zoals de vorige jaren uit ontmoetingen en debatten, gaande van de klassieke ontmoeting tot het conferentie-debat, tot een georganiseerde chatsessie. De tweede belangrijkste activiteit is de ontdekking van de gemeente, hetzij als instelling of dienst, hetzij als leefomgeving of als historische plaats. Ook hier verschillende vormen, zoals opendeurdagen, rondleidingen voor jongeren en onthaalavonden voor nieuwkomers, intergenerationele ontmoetingen en uiteraard ook artikels in het gemeentelijk infoblad of op de website. In Etterbeek zagen we o.a. een Europees evenement: een conferentie rond het thema "hoe kunnen we EU-burgers motiveren om te gaan stemmen?" met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen in 2012.

Op de plenaire vergadering van 24 november werd een zeer positieve globale balans opgemaakt van de Week. Maar er werden ook zwakke punten genoteerd die nog verbeterd kunnen worden om van de EWLD een echt succes te maken en vooral om de campagne nog beter te verankeren in de dagelijkse activiteiten van de Brusselse lokale besturen.

De documentatiedienst



In 2011 heeft de dienst voor ongeveer 14.855 euro werken aangekocht, waarvan 91 % wekerende uitgaven zijn: het gaat om bijwerkingen van losbladige werken, abonnementen op tijdschriften en abonnementen op externe elektronische gegevensbanken. Het restbedrag zijn eenmalige aankopen: het voorbije jaar ging het om 20 monografieën. De 5 publicaties die verkregen werden voor recensie in het tijdschrift, vertegenwoordigen een besparing van 35 % op deze schrijf van het budget, maar slechts 3 % van het totale budget.

Bijhouden van nieuwe wetgeving

Week na week volgt de dienst de evolutie van ontwerpen en voorstellen op van wetten, ordonnanties of decreten die ingediend worden in de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Senaat, het Brussels Parlement en de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en het Franstalig Brussels Parlement.

De studiedienst volgt heel wat voorstellen en ontwerpen op de voet. De documentatiedienst bundelt alle nuttige documenten terzake en verspreidt ze per mail.

De nauwgezette opvolging van debatten, interpellaties en parlementaire vragen in de verschillende vergaderingen wordt intern maar ook naar buiten toe verspreid door middel van de Newsletter.

De documentatiedienst print geen parlementaire stukken meer af. In samenspraak met het team en in het kader van ons algemeen milieubeleid worden alle parlementaire stukken voortaan in elektronische versie verspreid en bewaard.

Doorlopend opzoekingswerk

Qua opzoekingswerk registreerden we 49 opzoekingen in 2011. Dit werk helpt de adviseurs van de Vereniging bij het opstellen van artikels of uiteenzettingen voor opleidingen, maar vooral bij het antwoorden op vragen van onze leden, met name de gemeenten en OCMW's die rechtstreeks contact opnemen met de dienst. Bovendien zijn er ook nog de vele vragen naar wetsteksten, artikels, arresten en vonnissen of nuttige contactgegevens die aan onze leden doorgegeven worden.

Actieve bijdrage aan de publicaties

De documentatiedienst staat de informatiedienst bij voor de publicatie van de Newsletter en het tijdschrift "Nieuwsbrief Brussel". Hij draagt hiertoe bij door het nalezen van de artikels, maar verricht ook het uitpluiswerk van het Belgisch Staatsblad voor de rubriek "wetgeving" in samenwerking met de adviseurs.

De basistaak: het documentatiemateriaal

De dienst beheert een hele reeks werken over de verschillende materies waarop de Vereniging zich toelegt. De dienst neemt de klassieke taken waar van gegevensinvoer, abonnementbeheer, in circulatie brengen en klassering van alle documenten. In 2011 behelst het geheel 4.683 monografieën en brochures, 441 tijdschriften en newsletters en 1.603 parlementaire stukken (waarvan 636 elektronisch bewaard).

In de loop van 2011 werden er 251 nieuwe monografieën of brochures ingeschreven en behandeld, naast het beheer van de 255 lopende abonnementen op tijdschriften, waarvan 29 betalende en 78 elektronische (newsletters), de follow-up van 127 parlementaire dossiers (wetsvoorstellen en -ontwerpen, ordonnanties, decreten en resoluties) en de analyse van 418 bulletins van vragen en antwoorden, verslagen van plenaire zittingen en commissieverslagen, op gewest- en gemeenschapsniveau en op federaal niveau.

Ten slotte werkt de documentatiedienst ook mee aan de juridische en administratieve gegevensbank *inforum*, door de terbeschikkingstelling van eigen documenten.

Informatie en publicaties

Nieuwe Gemeentewet



In 2011 hebben we een volledige herziening gedaan van onze Brusselse tweetalige en gecoördineerde versie van de Nieuwe Gemeentewet. Deze publicatie bevatte reeds alle wijzigingen die op federaal en gewestelijk niveau doorgevoerd werden, maar nu zijn de verwijzingen bij de wetteksten ook aangevuld met relevante rechtspraak en referenties naar de fiches van ons "Praktisch handboek voor burgemeesters en schepenen".

Na meer dan 17 jaar bestaan werd de losbladige editie in een nieuw jasje gestoken: voortaan opteren we voor een pocket in A5-formaat, compacter en handiger om overal mee te nemen.

Net als vroeger blijft de Nieuwe Gemeentewet beschikbaar op de website van de Vereniging, in een versie zonder referenties. In deze elektronische versie kunnen sneller updates verwerkt worden.

Praktisch handboek voor burgemeesters en schepenen

Op verzoek van de Conferentie van Burgemeesters hadden het Bureau en de Raad van Bestuur de Vereniging in 2010 gevraagd een praktisch handboek samen te stellen voor de Brusselse uitvoerende gemeentelijke mandataris. Het doel was praktische informatie aan te bieden, een domein waaraan uitgevers zich nauwelijks wagen omdat de markt voor Brusselse uitvoerende mandatarissen beperkt is.

De gids bestaat uit praktische fiches. Telkens wordt een korte beschrijving gegeven van het onderwerp, de wettelijke basis waarop die berust, een toelichting bij de problematiek en eventueel aanvullende wettelijke referenties bij bepaalde punten en verwijzingen naar specifieke rechtspraak of rechtsleer.

De fiches werden gebundeld in hoofdstukken die ingaan op algemene begrippen, het statuut, bevoegdheden van burgemeesters en schepenen zoals leefmilieu, huisvesting, economie en financiën, overheidsopdrachten, ...

Het "Praktisch handboek voor burgemeesters en schepenen" werd voor het eerst gepubliceerd in elektronische versie in december 2010 op de website www.vsgb.be: die versie is gratis raadpleegbaar, maar kan niet afgeprint worden. In 2011 volgde er een geprinte versie: een losbladige publicatie in een ringmap.

De rest van het jaar 2011 werkte het team van de Vereniging aan een eerste update en een eerste toevoeging van nieuwe fiches. Die fiches zullen begin 2012 verschijnen op de website en op papier.



Nieuwsbrief-Brussel

Dankzij de steun van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest konden er het voorbije jaar zes nummers uitkomen. Het tijdschrift wordt verzonden naar 1.700 Franstalige abonnees en meer dan 500 Nederlandstalige, wat mooie cijfers zijn aangezien het doelpubliek zich voornamelijk binnen de 19 Brusselse gemeenten bevindt.

Naast de verspreiding op papier bestaat er ook een elektronische versie: de voornaamste artikels worden gepubliceerd op de website www.vsgb.be (in html of pdf) en sinds 2002 kan het tijdschrift ook in zijn geheel gedownload worden in pdf-formaat.

Een greep uit de vele artikels die in 2011 verschenen:

- Rehabilitatie van leegstaande verdiepingen boven handelszaken (Nbb 2011-1)
- Gemeentefinanciën: hoe gaat het met onze OCMW's? (Nbb 2011-1)
- Het project Columbus structureert human resources (Nbb 2011-1)
- Human resources in het OCMW: aanbevelingen van maatschappelijk werkers (Nbb 2011-1)
- Discretieplicht of beroepsgeheim voor mandatarissen? (Nbb 2011-1)
- Sint-Pieters-Woluwe helpt scholen in Rwanda (Nbb 2011-2)
- Uitbreiding van de mogelijkheden inzake lijkbezorging (Nbb 2011-2)
- Gemeenten en schadeverzekeringen (Nbb 2011-2)
- Samen wonen op het vlak van OCMW (Nbb 2011-2)
- Informatieplicht ingeperkt door beroepsgeheim: wat houdt dit in voor het OCMW? (Nbb 2011-2)
- Brusselse Staten-Generaal van de Verkeersveiligheid: actieplan 2011-2020 (Nbb 2011-3)
- De MIVB en de gemeenten – ontmoeting (Nbb 2011-3)
- Ecodynamisch label: de tweede ster is binnen (Nbb 2011-3)
- Het Franse project "Territoires en Résidences" (Nbb 2011-3)
- Bedrijfsvervoerplannen: vanaf 100 werknemers (Nbb 2011-3)
- Europese Week van de Lokale Democratie: thema mensenrechten (Nbb 2011-3)
- "Nuit blanche": een groen feest (Nbb 2011-3)
- Interview met minister-president Charles Picqué (Nbb 2011-4)
- Werken langs de openbare weg: wie draagt de kosten? (Nbb 2011-4)
- Europese Week van de Lokale Democratie 2011: het programma (Nbb 2011-4)
- Het diversiteitsplan van Jette (Nbb 2011-4)
- De impact van de institutionele en sociale hervormingen (Nbb 2011-4)
- Regeringsverklaring 2011-2012 (Nbb 2011-5)
- De Vereniging ontmoet Charles Picqué – deel 2 (Nbb 2011-5)
- Dementievriendelijke gemeente (Nbb 2011-5)
- Competentiemanagement en salaris van de wettelijke graden (Nbb 2011-5)
- Gewestelijk plan voor duurzame ontwikkeling: interview (Nbb 2011-6)
- Vier gemeenten blikken terug naar de Europese Week van de Lokale Democratie (Nbb 2011-6)
- Omzetting van eindejaarspremie in maaltijdcheques (Nbb 2011-6)
- Horeca-terrassen langs de weg (Nbb 2011-6)
- Congo: noodtoestand in de burgerlijke stand (Nbb 2011-6)



Naast deze diepgaande artikels bevat het tijdschrift ook volgende regelmatige rubrieken:

- het editoriaal artikel
- de Vereniging in actie
- de rubriek wetgeving
- nieuws van het Gewest
- in onze gemeenten
- actualiteit

Newsletter

Tussen januari en december 2011 werden de Newsletters nr. 123 (<http://www.avcb-vsgeb.be/nl/newsletter/newsletter-123.html>) tot 144 (<http://...-144.html>) gemaakt. Het was de zevende volledige jaargang van onze nieuwe informatiedrager.

Door middel van hyperlinks verwijst de Newsletter naar informatie op de website van de Vereniging.

De Newsletter omvat de volgende rubrieken:

- Actualiteit van de Vereniging, maar ook nieuwtjes die niet specifiek verband houden met de werkzaamheden van de Vereniging
- Documenten: inhoud met hoge toegevoegde waarde. Terwijl de voorvermelde rubriek 'actua' veeleer betrekking heeft op acties die aan de gang zijn of pas afgelopen zijn, biedt de rubriek "documenten" werkinstrumenten in de vorm van diepgaande artikels, modelreglementen, ...
- "In het kort": zeer bondige berichtjes waarbij telkens als dat mogelijk is naar externe websites verwezen wordt
- Nieuws van de gewestelijke, communautaire en federale parlementen
- Agenda: geplande evenementen
- Wetgeving: interessante nieuwigheden
- Subsidies die recent aan de gegevensbank toegevoegd werden

Tussen januari en december 2011 is het aantal abonnees van de Newsletter stabiel gebleven op 5.000 lezers.

De websites van de Vereniging



www.vsgb.be

Sinds de website in 2008 in een nieuw kleedje gestoken werd, blijft het bezoekersaantal stijgen. In 2011 is dit cijfer gestegen met 14 % tegenover 2010, tot 162.799 bezoekers in totaal, zijnde een gemiddelde van 13.566 bezoekers per maand. Het aantal bekeken pagina's is ook aanzienlijk gestegen, namelijk met 12 %.

De voornaamste documenten op de website die in 2011 bijgewerkt werden:

- de OCMW-gids
- de basiswetgeving inzake mobiliteit: dit jaar kregen het Verkeersreglement, de Code van de Wegbeheerder en het KB op de signalisatie van overwegen een update
- de procedures voor de gemeenten met het oog op de organisatie van de vorming "verkeersreglement voor senioren"
- het federaal memorandum van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten

Het volledige programma van de acties van de Europese Week van de Lokale Democratie stond op onze website, samen met enkele nuttige tools (logo's, affiches, thematische documenten, pedagogische informatie).

De pagina's met beperkte toegang (Log-in) van onze website zijn voorbehouden voor de leden van onze beheerorganen en werkgroepen, en dienen als platform voor de uitwisseling van documenten (agenda's en verslagen van vergaderingen, maar ook andere documenten). Naast de eigenlijke informatie voor de vergaderingen is onze website immers steeds vaker de plaats waar goede

praktijkvoorbeelden uitgewisseld worden (modellen van brieven, lastenboeken, overeenkomsten, ...). Dat geldt in het bijzonder voor de webpagina's van de intergemeentelijke werkgroep Overheidsopdrachten "WIG OO BSL", die de Vereniging in 2011 ontwikkeld heeft en nog steeds beheert.

Gegevensbank subsidies



De gegevensbank Subsidies ging online in december 2006, dankzij de steun van het Brussels Gewest, en inventariseert de subsidies waarop gemeenten en OCMW's en nog enkele andere instanties op lokaal niveau aanspraak kunnen maken. Inmiddels staan de subsidies vanwege het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Vlaamse, de Franse en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, de Vlaamse en de Franse Gemeenschap en ook de federale overheid online.

- iedere subsidie wordt globaal opgenomen maar samengevat in een fiche die telkens dezelfde structuur volgt: voorwerp, toekenningsvoorwaarden, bedrag, procedure, contactgegevens, wettelijke bronnen, ...
- er worden overzichtstabellen opgemaakt als er aanvullende subsidies toegekend worden door andere overheden voor eenzelfde voorwerp of als verschillende subsidies (investering, werking, initiatief, ...) eenzelfde domein behelzen: jonge kinderen, derde leeftijd, ...
- de contactpersoon die verantwoordelijk is voor het beheer van de dossiers voor de aanvraag van subsidies, heeft de fiche persoonlijk nagelezen voordat ze online ging

Het jaar 2010 was voor deze databank nog een jaar van ontwikkeling, versterking en verbetering, maar 2011 werd een periode van bestendiging en verruiming van het publiek dat de database geregeld raadpleegt.

Wetende dat een fiche verschillende subsidies kan vermelden, staan er momenteel 327 fiches in de database, zijnde een nettostijging met 50 eenheden het afgelopen jaar, terwijl er 4 geschrapt werden. Daarnaast is er ook een constante update van de bestaande fiches, omdat de wetgeving wijzigt, het subsidiebedrag, de contactpersoon, ...

Resultaat: de raadplegingscijfers van de gegevensbank blijven gestaag de hoogte ingaan. Zo ging het aantal geraadpleegde fiches van 13.755 in 2009 naar 18.205 in 2010 en 36.340 in 2011, een stijging dus met 100 %, terwijl de pagina met de presentatie en toelichting bij de gegevensbank subsidies een stabiel aantal raadplegingen kent. Dat betekent dat de raadpleging van de database subsidies inmiddels deel uitmaakt van het dagelijks werk van een groot aantal gemeentelijke ambtenaren en beleidsvoerders die met subsidieerbare materies bezig zijn.

Naast dit grootschalige werk antwoordt de dienst ook op heel wat vragen om inlichtingen omtrent specifieke subsidies of toelagen die nog niet online staan.

In de loop van het jaar 2011 heeft de dienst ook bijstand geboden in het kader van het project rond intergemeentelijke samenwerking op het vlak van subsidies voor de Brusselse gemeenten, niet alleen door de werkgroep logistieke steun te bieden, maar ook via de organisatie van de vergaderingen van 26 september en 24 oktober met het oog op de uitwisseling van ervaringen met betrekking tot subsidieaanvragen en -afhandeling en de conclusies die eruit getrokken kunnen worden op het vlak van de uitvoering van verschillende functies.

Wij stippen ook aan dat de Afdeling OCMW dankzij de steun van minister Evelyne Huytebroeck en Brigitte Grouwels haar opdracht van informatieverbreiding over de steun en diensten van de Brusselse OCMW's heeft kunnen voortzetten, in het kader van de website www.ocmw-info-cpas.be, die ook te vinden is via de homepage van de site van de Vereniging. Meer hierover in het activiteitenverslag van de Afdeling OCMW hieronder.

De Afdeling OCMW



Het activiteitenverslag van de Afdeling OCMW richt de schijnwerpers op de verwezenlijkingen van de medewerkers van deze dienst, maar brengt ook verslag uit van dossiers die ten behoeve van de Brusselse OCMW's behandeld worden. We stellen vast dat de politieke, economische en sociale crisis de Brusselaars niet gespaard heeft. De Brusselse OCMW's



ook niet, want elk jaar stijgt het aantal steunaanvragen en worden de sociale situaties die hun voorgelegd worden, complexer.

De Afdeling OCMW brengt verslag over haar activiteiten uit aan een eigen assemblee. Toch vatten wij ze hier kort samen voor wie er geen deel van uitmaakt en er meer over wil weten. Geïnteresseerden kunnen het volledige jaarverslag van de Afdeling OCMW raadplegen op de website van de VSGB (rubriek Afdeling OCMW > Documenten).

In dit verslag staan **markante dossiers**, zoals de problematiek van de opvang van asielzoekers, maar ook minder zichtbare dossiers die even belangrijk zijn voor onze lokale instellingen, zoals de kruispuntbank van de sociale zekerheid, de sociale diensten van algemeen belang, de socioprofessionele inschakeling of nog de situatie van de rust- en verzorgingstehuizen. We wijzen ook op de deelname van de Afdeling aan de werkgroep die een samenwerkingsprotocol opstelt tussen OCMW's en SAJ (diensten voor jeugdbijstand) om jarenlange conflicten tussen beide sectoren op te lossen of nog het project rond samenwerking met de GSOB voor de opleiding van het OCMW-personeel.

Wat toelichting bij deze elementen en andere dossiers:

- de sociale diensten van algemeen belang: de dienstenrichtlijn werd in Belgisch recht omgezet, wat niet zonder gevolgen is voor de lokale instellingen. Zo beheren de OCMW's een reeks diensten aan het publiek die in het toepassingsgebied van de richtlijn kunnen vallen en beschouwd worden als economische diensten onderworpen aan mededinging. De Afdeling OCMW volgt aandachtig de evolutie van de situatie op Europees vlak en de beschikkingen die terzake genomen worden. In 2011 heeft de Afdeling overigens haar Algemene Vergadering aan dit complexe thema gewijd.
- sociale bijstand voor gedetineerden: dit dossier, dat niet alle OCMW's aanbelangt, is echter sinds enige tijd een probleem dossier geworden, aangezien ze steeds vaker aangesproken worden om sociale bijstand te verlenen aan gedetineerden. Er is gunstige rechtspraak ten aanzien van de aanvragers terzake en de Federaties van OCMW's hebben de bevoegde ministers om oplossingen gevraagd.
- de opvang van asielzoekers en de impact op onze OCMW's: het opvangnetwerk van asielzoekers is al drie jaar verzaagd en Fedasil kan deze mensen geen materiële bijstand bieden. Het gevolg is dat asielzoekers naar de OCMW's doorverwezen worden. De Brusselse OCMW's vragen reeds lang een verdelingsplan voor het hele land. De Afdeling en haar zusterverenigingen hebben er bij de bevoegde overheden van het land op aangedrongen om eindelijk oplossingen te vinden om een correcte materiële opvang van dit publiek mogelijk te maken en geen verwijzing naar financiële bijstand.

- de aansluiting op de kruispuntbank van de sociale zekerheid (KSZ): de Afdeling heeft verschillende acties ondernomen in 2011 in het kader van dit dossier, dat op de voet gevolgd wordt en waarvoor de bevoegde adviseur reeds heel wat knowhow opgedaan heeft. De ondernomen acties worden in het activiteitenverslag beschreven, maar hier vernoemen we de voornaamste:
 - regelmatige deelname aan het begeleidingscomité van de KSZ in de POD MI
 - opstelling van een gespecialiseerde elektronische nieuwsbrief met informatie voor veiligheidsadviseurs, verantwoordelijken van de sociale diensten en verantwoordelijken KSZ in de OCMW's
 - onderhandelingen omtrent uitwisselingen met het rijksregister
 - onderhandelingen omtrent de uitwisseling van informatie met de sectoren die afgeleide rechten toekennen
 - de follow-up van de onderhandelingen met de POD Financiën
 - de problematiek van de instabiliteit van het netwerk van de sociale zekerheid
 - de verbetering van de E-Box
- de elektronische medische kaart: een belangrijk project onder impuls van de POD MI, waarbij de OCMW's nauw betrokken zijn. In 2011 werden er enkele vergaderingen gehouden om het project vorm te geven met de POD MI, CAAMI, de KSZ en de Federaties van OCMW's, waaronder de onze. De Afdeling heeft het Brusselse project "sincrho" verdedigd, dat de betrekkingen tussen de ziekenhuizen van het IRIS-netwerk en de OCMW's zou moeten regelen en op bilaterale ontmoetingen tussen de POD MI en het CIBG werden de raakvlakken bekeken tussen het programma "sincrho" en de elektronische medische kaart.

Wat de **gewest- en gemeenschapsmateries** betreft, heeft de Afdeling OCMW regelmatig een bijdrage geleverd in de volgende dossiers:

- het partnerschap OCMW – ACTIRIS
- het ontwerp van de nieuwe ordonnantie inzake sociale economie
- de ordonnantie over het gemengd beheer van de arbeidsmarkt
- de erkenningsnormen voor rusthuizen
- de problematiek van cash geld in rusthuizen
- de regionalisering van het beleid inzake opvang van bejaarden
- het administratief statuut van de OCMW-secretaris en -ontvanger
- het samenwerkingsprotocol tussen de SAJ (diensten voor jeugdbijstand) en de OCMW's
- de samenwerking met de GSOB om de vorming voor OCMW-personeel te bepalen.

Ze mocht ook actief deelnemen aan de vergaderingen van de permanente interkabinetten-werkgroep die de acties bekijkt rond armoedebestrijding in het Gewest.

Alle dossiers waarin de Afdeling een standpunt moet innemen of waarover precieze informatie geleverd moet worden, worden voorgelegd aan het Directiecomité van de Afdeling, dat bestaat uit vertegenwoordigers van alle Brusselse OCMW's.

In 2011 is de Afdeling op vraag van het Verenigd College een onderzoek-actie opgestart, met betrekking tot de **begeleiding van personen die sociale bijstand genieten** in de Brusselse OCMW's. Om een beter beeld te krijgen van die begeleiding moet deze in de volledige sociologische, wettelijke, administratieve en sociaaleconomische context bekeken worden. Dat is de reden waarom de Afdeling beslist heeft samen te werken met de faculteiten Saint-Louis om de studie te verrichten en de Brusselse OCMW's instrumenten aan te bieden voor de analyse van de situaties waarmee ze geconfronteerd worden. Op termijn is het doel instrumenten te ontwikkelen om de actie van de OCMW's op het vlak van de begeleiding van de gebruikers te verbeteren.

Dankzij de steun van de ministers Evelyne Huytebroeck en Brigitte Grouwels heeft de Afdeling OCMW haar opdracht van informatieverspreiding over de **steun en diensten van de Brusselse OCMW's** kunnen voortzetten, in het kader van de website www.ocmw-info-cpas.be, die ook te

vinden is via de homepage van de site van de Vereniging. De technische en vulgariserende fiches werden verder bijgewerkt. De statistieken van de raadpleging van de website vertonen nog vooruitgang tegenover de vorige jaren en bewijzen de grote belangstelling voor de website, zowel vanwege professionals als het grote publiek.

De **OCMW-gids** staat online sinds 1 april 2009 en kan gratis geraadpleegd worden op internet, zowel in het Nederlands als in het Frans. Parallel met het technische werk van het online plaatsen werden de wetteksten en verwijzingen naar toepassingsbesluiten en ministeriële omzendbrieven geactualiseerd.

De Afdeling OCMW organiseert regelmatig **vormings- en informatiesessies** voor het personeel van de OCMW's rond verschillende thema's:



- 24 februari: "De sociale diensten van algemeen belang", in het kader van de Algemene Vergadering van de Afdeling
- 21 en 29 juni, 12 en 19 september, en 12 december, vorming ivm de wet van 2 april 1965 : "territoriale bevoegdheid" en "regels voor invordering en terugvordering"
- 29 juli: "de omkadering van demente personen", vormingssessie
- 1 december: herfstontmoeting "de moeilijkheden van de sociale diensten van de OCMW's ten aanzien van mensen met mentale problemen", waar ook de problematiek van het geweld belicht werd
- 14 december: infosessie over de OCMW-stromen van het werk van de sociale zekerheid en PRIMA.

In samenwerking met haar zusterverenigingen organiseerde de Afdeling OCMW ook een groot seminarie "goede praktijkvoorbeelden" voor de maatschappelijk werkers van alle OCMW's van het land, een ideaal moment voor ontmoeting en uitwisselingen tussen mensen uit de drie Gewesten.

Op het gebied van **vertegenwoordiging** is de Afdeling OCMW aanwezig in heel wat instanties, vooral op federaal niveau. Deze vertegenwoordigingen werden hoger weergegeven samen met die van de Vereniging. Daarbij moet nog de organisatie en begeleiding gevoegd worden van diverse commissies en werkgroepen en de deelname aan externe commissies waarin de Brusselse OCMW's vertegenwoordigd zijn:

- de commissie 'derde leeftijd' (intra- en extra-muros)
- de commissie 'socio-professionele inschakeling'
- de commissie 'juridische vragen'
- de werkgroep 'hoofdverpleegkundigen'
- de werkgroep 'OCMW / SAJ'
- de groep 'gezondheidszorg'
- de groep 'aansluiting van de OCMW's op de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid'
- de groep 'informatiecoördinatie'
- de groep 'begeleiding bij tewerkstelling'
- de groep 'validering van competentie en SPB'
- de groep 'sociale economie'
- de groep die de rechtspraak volgt ivm de verzadiging van het opvangnetwerk

De Afdeling stelt ook een adviesdienst ter beschikking van haar leden voor alle aspecten van het werkterrein van de OCMW's, terwijl de materies die zij delen met de gemeenten door de studiedienst van de Vereniging behandeld worden.

Wat de publicaties ten slotte betreft, levert de Afdeling OCMW ook bijdragen aan het tijdschrift 'Nieuwsbrief' en 'CPAS+' dat samen met de Federatie van OCMW's van de UVCW uitgegeven wordt.

III. De Vereniging en haar partners

De Vereniging van Steden en Gemeenten zou alle diensten die zij aan de openbare besturen van het Gewest verleent, niet kunnen aanbieden als zij niet nauw zou samenwerken met diverse instellingen waardoor zij gewaardeerde synergie en steun kan genieten.

In dit opzicht willen wij de volgende samenwerkingsverbanden vernoemen:



- *Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten (VBSG)*
- *Union des Villes et Communes de Wallonie (UVCW)*
- *Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG)*

De Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten (VBSG) werd opgericht in 1913 om ten dienste te staan van de lokale besturen van het land. Door de institutionele evolutie van het land is de Vereniging geregionaliseerd op 29 oktober 1993, wat aanleiding gegeven heeft tot de creatie van drie vzw's om de lokale besturen van de drie gewesten te vertegenwoordigen. Sinds 29 oktober 2004 is er een bijkomende stap in die richting gezet en voortaan vormen de drie vzw's samen de VBSG.

De Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten blijft echter de plaats waar de internationale vertegenwoordiging van de lokale besturen vorm krijgt en waar overleg over federale materies plaatsvindt. In 2011 werd de fakkel van het federale voorzitterschap en secretariaat aan de Brusselse Vereniging doorgegeven.

We stippen aan dat de gemeenschapsmateries in consensus behandeld worden, maar rechtstreeks met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) enerzijds en tussen de Brusselse Vereniging en de Union des Villes et Communes de Wallonie (UVCW) anderzijds. Verschillende vormen van samenwerking met de zusterverenigingen blijven overigens behouden, in het bijzonder voor de materies sociale dienstverlening en internationale samenwerking.



Voor het onderwijs bestaan er op gemeenschapsniveau twee afzonderlijke structuren: het **Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap** en de **Conseil de l'Enseignement des Communes et des Provinces**, die verschillende banden met de Vereniging hebben.



De juridische en administratieve gegevensbank **Inforum** verzamelt niet alleen de vele vormen van wetgeving die van toepassing is op de lokale besturen, maar ook de interpretatie ervan, rechtspraak en modellen van reglementen, zowel op regionaal, communautair, federaal als Europees vlak. Sinds 2000 is Inforum een economisch samenwerkingsverband tussen Dexia en de regionale verenigingen van gemeenten. De samenwerking met de Brusselse Vereniging bestaat in de uitwisseling van documenten (door de documentatiedienst) en de controle van notities (door de studiedienst). Deze activiteit is belangrijk omdat gemeenten, OCMW's en politiezones van Brussel deze databank veelvuldig gebruiken. In 2011 werd die trend alleen maar bevestigd.

Conferentie van Burgemeesters van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

De **Conferentie van Burgemeesters** is in feite één van de voornaamste gesprekspartners van het Gewest. Telkens als dat nodig is, onderneemt de Conferentie politieke stappen waarvoor ze het advies van de Vereniging vraagt. Soms schaart ze zich ook achter de politieke actie van de Vereniging, die dan op haar beurt de initiatieven van de Conferentie steunt. Het doel is bepaalde acties samen te ondernemen en daarbij gebruik te maken van ieders mogelijkheden, met oog voor de eigenheden van iedere instelling. Als voorbeelden nemen we voor 2011 de analyse van het dreigende faillissement van de Gemeentelijke Holding en de follow-up van de toepassing van de ESR95-normen in het kader van het stabiliteitspact.



Als vertegenwoordiger van de 19 Brusselse gemeenten ontvangt de Vereniging van het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest** financiële steun voor het tijdschrift, de Europese Week van de Lokale Democratie en de gegevensbank subsidies, en een kader gesubsidieerde contractuele medewerkers. Het Gewest vertrouwt de Vereniging tevens specifieke opdrachten toe, in het bijzonder inzake mobiliteit en duurzame ontwikkeling, alsook – via de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie – in het kader van de informatie over de bijstand en de steun van de OCMW's. Parallel levert de Vereniging ook haar bijdrage tot verschillende gewestelijke initiatieven en wisselt ze regelmatig informatie uit met de kabinetten en de administratie met het oog op een proactieve behandeling van de dossiers. Zo werden in 2011 de spots gericht op het grootstedenbeleid, de toepassing van de ESR95-normen, de pensioenhervorming, de financiering van de politie, de Gemeentelijke Holding en het sociaal handvest waarover we het reeds hadden, maar ook de subsidies aan de lokale besturen, de externe betrekkingen van het Gewest en bestuurskwesties.



De **federale Regering** steunt de Vereniging door haar verschillende opdrachten toe te vertrouwen die nuttig zijn voor de openbare besturen, maar ook door ruimte te creëren voor dialoog. Die steun bestaat in subsidies die gedeeld worden met de zusterverenigingen, voor opdrachten die in samenspraak uitgevoerd worden. Voor 2011 vermelden we de algemene opdracht op het vlak van maatschappelijke integratie, het programma voor gemeentelijke internationale samenwerking dat hierna ook nog vermeld wordt, en de follow-up van de toekomst van het grootstedenbeleid met de POD Grootsteden.



De **Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking** steunt de verenigingen van gemeenten, waaronder de onze, financieel bij de bevordering en het beheer van de rechtstreekse gedecentraliseerde samenwerking, ook wel gemeentelijke internationale samenwerking genoemd. In 2011 waren niet minder dan 16 Brusselse gemeenten (2 meer dan in 2010) actief in dit programma, wat het hoogste deelnemingspercentage van het land is.



De Raad van Europese Gemeenten en Regio's (REGR) en de koepel op wereldvlak, **United Cities and Local Governments (UCLG)**, zijn twee niet-gouvernementele organisaties die op hun respectieve niveaus vergelijkbaar werk leveren met dat van de Vereniging, op het vlak van informatie en institutionele ontwikkeling van de lokale besturen. Naast informatie en lobbying met betrekking tot gevoelige dossiers op Europees niveau streven deze organisaties naar de uitwisseling van goede praktijkvoorbeelden die nuttig zijn voor onze leden. In 2011 heeft onze Vereniging zich in het bijzonder toegelegd op de organisatie van de 60^e verjaardag van de REGR, die gevierd werd te Brussel op 12 en 13 december.



De **Gemeentelijke Holding**, die al betrokken was bij de financiering van het Astrid-project, heeft subsidies toegekend aan de verenigingen van gemeenten om hun diensten aan de politiezones te kunnen verruimen. De bijstand van de Gemeentelijke Holding bestaat in de regelmatige follow-up van dossiers van gemeenschappelijk belang. De overlegvergaderingen die geregeld georganiseerd worden, waren bijzonder belangrijk in 2011 omwille van de delicate context wegens de financiële moeilijkheden van Dexia.

Op 7 december ging de Gemeentelijke Holding na de buitengewone Algemene Vergadering in verffening, waardoor de ondersteuning voor de activiteit van onze Verenigingen plots ten einde liep.



Dexia Bank Belgium – in 2012 omgedoopt tot Belfius – steunt de Vereniging financieel, in een algemeen kader van gezamenlijk overleg en informatie, en ook samenwerking rond specifieke projecten. De gezamenlijke organisatie van het Forum van de gemeentelijke beleidsvoerders is het meest zichtbare deel van die samenwerking, maar er zijn nog andere vormen van synergie op het vlak van informatie en analyse, met name in het kader van studies en enquêtes die Dexia onderneemt of nog de opvolging van de wetgeving door onze Vereniging. In 2011 werden er twee geslaagde forums samen georganiseerd: het ene betreffende publiek-private samenwerking en het andere over de financiële impact van de demografische evolutie van het Gewest. Daarnaast was er ook de gezamenlijke studie van de toepassing van de ESR95-normen in het kader van het stabiliteitspact.



Ethias steunt de Vereniging reeds jaren financieel, waardoor regelmatig overleg plaatsvindt over allerlei onderwerpen die beide partijen aanbelangen, ten behoeve van de lokale besturen. In 2011 wijzen we op de organisatie van een gemeenschappelijk seminarie over de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de gemeenten, maar vooral het streven naar een meer gestructureerde samenwerking en de vastlegging van een gemeenschappelijk actieprogramma: infosessies, uitwisseling van rechtspraak, opvolging van de actualiteit, ... initiatieven die de komende jaren verder uitgewerkt zullen worden.